

BADANIE LOKALNEGO RYNKU PRACY W POWIECIE CHOJNICKIM

RAPORT 2/2019

**ZAWODY ZWIĄZANE
Z TRANSPORTEM
I LOGISTYKĄ**

2019 rok

**BADANIE LOKALNEGO RYNKU PRACY W POWIECIE CHOJNICKIM
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z TRANSPORTEM DROGOWYM I LOGISTYKĄ**

CEL BADANIA	PRZEDSTAWIENIE INFORMACJI O RELACJACH ZACHODZĄCYCH POMIĘDZY PODAŻĄ A POPYTEM W SEKTORZE TRANSPORT I LOGISTYKA W POWIECIE CHOJNICKIM
METODA BADANIA	WYWIAD BEZPOŚREDNI STANDARYZOWANY (ANKIETA)
REALIZATORZY	CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CHOJNICACH
PRZEDMIOT BADANIA	TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA - SEKCJA H: Dział 49 – Transport lądowy oraz transport rurociągowy Dział 52 – Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport
TEREN BADANIA	POWIAT CHOJNICKI
OKRES OBJĘTY BADANIEM	MAJ – CZERWIEC 2019
LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH W REJESTRZE REGON W 2018 ROKU NA TERENIE POWIATU CHOJNICKIEGO W BRANŻY TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (SEKCJA H: DZIAŁ 49, 52) WG STANU NA DZIEŃ 31.12.2018 r.*	345
MIASTO CHOJNICE	133
GMINA CHOJNICE	71
MIASTO I GMINA CZERSK	85
MIASTO I GMINA BRUSY	52
GMINA KONARZYN	4
LICZBA PRACODAWCÓW BIORĄCYCH UDZIAŁ W BADANIU FUNKCJONUJĄCYCH W DWÓCH DZIAŁACH SEKCJI H (49, 52)	78 (PRÓBA 23%)
MIASTO CHOJNICE	48
GMINA CHOJNICE	11
MIASTO I GMINA CZERSK	14
MIASTO I GMINA BRUSY	4
GMINA KONARZYN	1

* Do analizy branżowej zaproszono podmioty z dwóch działów Sekcji H (49, 52) z uwagi na ich przewagę liczebną na terenie powiatu chojnickiego.

WSTĘP

Niniejszy raport przedstawia wyniki działań zespołu pracowników Centrum Aktywizacji Zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach: pośredników pracy, doradcy zawodowego, specjalisty do spraw rozwoju zawodowego i specjalistów do spraw programów.

Centralne obszary problemowe podjęte w pracy:

1. Analiza stanu bezrobocia w branży transport i logistyka.
2. Przedstawienie specyfiki zawodów badanej branży.
3. Analiza danych pozyskanych z Wydziału Edukacji i Sportu Starostwa Powiatowego w Chojnicach o skali kształcenia młodzieży w zawodach związanych z branżą transport i logistyka.
4. Poznanie możliwości kształcenia szkolnego w zawodach badanej branży w powiecie chojnickim oraz powiatach ościennych.
5. Przedstawienie sposobu realizacji pośrednictwa pracy (baza PUP Chojnice, baza REGON, barometr zawodów).
6. Diagnoza poziomu zagrożenia bezrobociem powiatu chojnickiego.
7. Diagnoza potencjału gospodarczego z sekcji H.
8. Badanie ankietowe firm z sektora transport i logistyka.

Opracowanie jest efektem współpracy tutejszego urzędu pracy z pracodawcami z terenu powiatu chojnickiego, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym. Obustronne zaangażowanie umożliwiło zebranie materiału pozwalającego na ocenę bieżącej sytuacji oraz zaobserwowanie przyszłościowych tendencji na lokalnym rynku pracy. Liczymy, że wnioski wynikające z raportu pomogą absolwentom - kształcącym się w zawodach badanej branży - w podjęciu korzystnych dla nich decyzji związanych z wyborem ścieżki zawodowej.

SPIS TREŚCI

1. Katalog zawodów	5
2. Możliwości kształcenia szkolnego w zawodach badanej branży w powiecie chojnickim oraz powiatach ościennych	31
3. Podmioty gospodarcze z terenu powiatu chojnickiego.....	34
I. Baza REGON	34
II. Baza podmiotów gospodarczych PUP w Chojnicach	35
III. Pośrednictwo pracy PUP w Chojnicach	35
4. Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Chojnice w branży transport drogowy i logistyka	37
5. Barometr zawodów na rok 2019	39
6. Badanie ankietowe firm – branża transport drogowy i logistyka.....	41
7. Wnioski	50
8. Załącznik nr 1	52

1. KATALOG ZAWODÓW

Przedstawiony poniżej katalog zawodów występujących w branży „Transport drogowy i logistyka” został przygotowany na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności oraz baz danych: DORADCA 2000, INFOdoradca+Informacje o zawodach.

Klasyfikacja zawodów i specjalności jest usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Zawiera spis zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy. Klasyfikacja opracowana została w oparciu o Międzynarodowy Standard Klasyfikacji Zawodów ISCO-08. Aktualizowanie klasyfikacji, w celu dostosowania do zmian zachodzących na rynku pracy (polskim i europejskim), poprzez wprowadzanie do niej nowych zawodów/specjalności, odbywa się co 2-3 lata w drodze zmian rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu ich stosowania.

Klasyfikację zawodów i specjalności aktualnie reguluje Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania z dnia 07 sierpnia 2014 r. (t. j. - Dz.U. z 2018 r., poz. 227).

Bazy danych „DORADCA 2000” oraz „INFOdoradca + Informacje o zawodach” zawierają opisy zawodów ujętych w wymienionej wyżej klasyfikacji.

„INFOdoradca + Informacje o zawodach”- to zbiór opisów zawodów zawierający: opis zawodu wraz z wymaganymi kompetencjami, odniesienie do sytuacji zawodu na rynku pracy i możliwości doskonalenia zawodowego, a także możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie. Baza powstaje w ramach projektu „Rozwijanie, uzupełnienie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnienie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+” realizowanego przez konsorcjum, w skład którego wchodzi Doradca Consultants Ltd., Instytut Technologii Eksploatacji - Państwowy Instytut Badawczy z Radomia, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych z Warszawy, Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy z Warszawy oraz Agencja badawcza PBS z Sopotu. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Celem głównym inicjatywy jest rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach dla minimum 1000 zawodów oraz ich upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji w instytucjach rynku pracy.

Katalog zawodów występujących w branży „Transport drogowy i logistyka”

GRUPY	ZAWODY I SPECJALNOŚCI	MOŻLIWOŚĆ EDUKACJI SZKOLNEJ <small>(zawody szkolnictwa zawodowego nauczane w systemie oświaty)</small>
SPECJALIŚCI	Organizator transportu drogowego Specjalista do spraw logistyki Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	NIE NIE NIE
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Technik transportu drogowego Pracownik działu logistyki Spedytor Technik logistik Technik spedytor	TAK NIE NIE TAK TAK
PRACOWNICY BIUROWI	Informator ruchu pasażerskiego Dyspozytor radiotaxi Dyspozytor transportu samochodowego Ekspedytor Konstruktor rozkładów jazdy	NIE NIE NIE NIE NIE
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Kierowca mechanik Kierowca samochodu dostawczego Kierowca samochodu osobowego Przewoźnik osób Taksówkarz Kierowca autobusu Kierowca autocysterny Kierowca ciągnika siodłowego Kierowca samochodu ciężarowego	TAK NIE NIE NIE NIE NIE NIE NIE NIE

SPECJALIŚCI

Wykonywanie zawodów występujących w grupie „specjaliści” wymaga posiadania wykształcenia wyższego lub policealnego (bądź zgodnego ze stanowiskiem doświadczenia zawodowego, kursów, szkoleń itp.)

Organizator transportu drogowego (Kod: 242105)

Synteza zawodu:

Organizator transportu drogowego w przedsiębiorstwie transportu drogowego wykonującym krajowe lub międzynarodowe przewozy drogowe osób lub rzeczy: tworzy strukturę organizacyjną i plan zatrudnienia, ustala plany i strategię działania przedsiębiorstwa, ocenia efektywność funkcjonowania przedsiębiorstwa i jego sytuację finansową, określa taryfy i cenniki w przewozach regularnych w krajowym transporcie drogowym osób, prowadzi marketing, reklamę i negocjacje handlowe.

Zadania zawodowe:

- określanie rodzajów przewozów i zakresu transportu drogowego, liczby i rodzaju zezwoleń zagranicznych,
- występowanie o wydawanie zezwoleń do odpowiednich władz na wykonywanie przewozów drogowych osób,
- określanie typów pojazdów samochodowych wykorzystywanych w danym rodzaju przewozów,

- zawieranie umów z zagranicznymi przewoźnikami o wspólnym prowadzeniu regularnych linii międzynarodowych, na wykonywanie przewozów wahałowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym,
- uzgadnianie na zasadach koordynacji, określonych w przepisach prawa przewozowego, rozkładów jazdy, uwzględniających przystanki, czas przyjazdów i odjazdów, długość linii i odległość między przystankami, zasady korzystania z obiektów dworcowych i przystanków albo miejsc do wsiadania i wysiadania itp.,
- ustalanie terminów przewozów wahałowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym oraz przewozów regularnych specjalnych, harmonogramów czasu pracy i odpoczynku kierowców,
- wyposażanie kierowców wykonujących przewozy drogowe w wymagane dokumenty, tj. wypis z licencji, zezwolenie, formularz jazdy, dowód uiszczenia należnej opłaty za korzystanie z dróg krajowych, dokumenty związane z przesyłką itp.,
- zgłaszanie na piśmie organowi, który udzielił licencji wszelkich zmian danych zawartych we wniosku o jej udzielenie, występowanie z wnioskiem o zmianę treści licencji w przypadku zmiany danych,
- przekazywanie właściwym organom w oznaczonym terminie informacji i dokumentów potwierdzających spełnienie wymaganych ustawowo warunków określonych w licencji lub zezwoleniu oraz informacji związanych z działalnością transportową,
- w przypadku kontroli przeprowadzanej przez uprawnione organy udzielanie ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazywanie dokumentów, udostępnianie wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli, umożliwianie dokonania czynności kontrolnych w pojeździe, obiekcie lub lokalu.

Specjalista do spraw logistyki (Kod: 242108)

Synteza zawodu:

Specjalista do spraw logistyki planuje, koordynuje i optymalizuje procesy logistyczne w przedsiębiorstwach produkcyjnych, handlowych lub usługowych.

Opis pracy:

Zakres wykonywanych obowiązków przydzielonych specjalście do spraw logistyki jest uzależniony m.in. od typu przedsiębiorstwa, jego struktury organizacyjnej, formy prawnej działalności, a także lokalizacji. W dużym uproszczeniu można wydzielić dwa zakresy zadań przydzielonych dla specjalisty do spraw logistyki. Pierwszy z nich związany jest z bieżącą działalnością firmy i w zależności od typu przedsiębiorstwa specjalista do spraw logistyki może odpowiadać np. za zaopatrzenie, planowanie procesu produkcyjnego, magazynowego, dystrybucję, transport lub komunikację, przy uwzględnieniu minimalizacji kosztów tych procesów. Drugi natomiast dotyczy prowadzenia analiz systemu logistycznego i na tej podstawie opracowywanie propozycji zmian ukierunkowanych na optymalizację systemu.

Sposoby wykonywania pracy:

W swojej pracy specjalista do spraw logistyki stosuje metody, techniki i procedury związane z:

- koordynowaniem i realizowaniem procesów zaopatrzenia, produkcji, gospodarki magazynowej i dystrybucji,
- koordynowaniem procesów transportowych,
- zarządzaniem środkami technicznymi wykorzystywanymi w procesach logistycznych i transportowych,
- nadzorowaniem i sporządzaniem dokumentacji procesów logistycznych,
- nadzorowaniem, monitorowaniem procesów logistycznych z dostawcami i odbiorcami organizacji w łańcuchu dostaw,

- kreowaniem nowych i optymalizowaniem istniejących rozwiązań w obszarze procesów logistycznych w organizacji,
- ocenianiem jakości procesów logistycznych i efektywności podejmowanych działań,
- analizowaniem i kontrolowaniem kosztów logistycznych.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Obecnie do podjęcia pracy w zawodzie specjalista do spraw logistyki preferowane jest wykształcenie wyższe I stopnia na kierunkach związanych np. z logistyką, transportem, ekonomią, zarządzaniem, inżynierią produkcji.

Podjęcie pracy w zawodzie specjalista do spraw logistyki ułatwia posiadanie:

- dyplomu ukończenia studiów I stopnia lub II stopnia na kierunku logistyka lub pokrewnym,
- świadectwa ukończenia studiów podyplomowych w zakresie inżynieria transportu i logistyka, zarządzania łańcuchem dostaw, zapasami, transportem, magazynami, projektami, zmianami, jakością oraz ryzykiem.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu specjalisty do spraw logistyki są m.in.:

- suplement dla absolwentów szkół wyższych – Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez szkoły wyższe razem z dyplomem ukończenia studiów,
- posiadanie certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w kursach, szkoleniach w zakresie: stosowania narzędzi potrzebnych do analizowania danych oraz informacji, doskonalenia umiejętności i technik negocjacyjnych, nowoczesnych technik zarządzania logistycznego i systemów informatycznych wspomagających procesy logistyczne, transportu i spedycji krajowej oraz zagranicznej, identyfikacji, pomiaru i metod racjonalizacji kosztów logistyki w przedsiębiorstwie itp.,
- posiadanie certyfikatu potwierdzającego znajomość przynajmniej jednego języka obcego (co najmniej na poziomie B2),
- prawo jazdy kategorii B.

Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu (Kod: 242221)

Synteza zawodu:

Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu zajmuje się organizacją procesów transportowych oraz opracowaniem i realizacją strategii rozwoju transportu.

Zasadniczym celem pracy specjalisty do spraw organizacji i rozwoju transportu jest planowanie, koordynowanie i nadzorowanie procesów transportowych. Głównymi jego zadaniami są: dobór środków transportowych do otrzymywanych zleceń i przewożonych towarów pod względem technicznym, ekonomicznym oraz formalnym, przeprowadzanie analiz i wskazywanie rozwiązań o najwyższym poziomie rentowności, monitorowanie kluczowych wskaźników procesu transportu, nadzorowanie realizowanych zleceń transportowych, współpraca z kontrahentami, nadzór nad formalno-prawnymi aspektami dokumentacji transportowej. Innym obszarem pracy w zawodzie specjalisty do spraw organizacji i rozwoju transportu są działania ukierunkowane na rozwój, wzrost efektywności i poprawę konkurencyjności. Zadaniem specjalisty do spraw organizacji i rozwoju transportu jest analizowanie rynku, planowanie inwestycji, wstępna ocena efektywności, współpraca w opracowywaniu strategii rozwoju, a następnie wdrażanie i ocenianie wprowadzonych rozwiązań.

Zadania zawodowe:

- organizowanie stanowiska pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska,

- koordynowanie realizacji procesów transportowych,
- dobieranie środków transportu i porównywanie kosztów zastosowania różnych wariantów,
- nadzorowanie realizacji zleceń transportowych,
- prowadzenie współpracy z otoczeniem w zakresie procesu transportu,
- analizowanie i kontrolowanie kosztów procesu transportu,
- monitorowanie i analizowanie wskaźników kluczowych dla procesu transportu,
- sporządzanie analiz i raportów związanych z oceną efektywności procesu transportu,
- nadzorowanie dokumentacji procesów transportowych,
- współtworzenie i realizowanie strategii rozwoju transportu,
- analizowanie rynku usług transportowych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie:

Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu powinien mieć wykształcenie wyższe co najmniej pierwszego stopnia, na kierunkach: transport, logistyka, zarządzanie. Zgodnie z wymaganiami pracodawców specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu powinien posługiwać się obcojęzycznym słownictwem branżowym oraz biegle obsługiwać komputer (zwłaszcza pakiety biurowe). Ze względu na fakt, że osoba wykonująca ten zawód pracuje nie tylko w pomieszczeniach biurowych, ale również w terenie, pomocne jest posiadanie prawa jazdy. Preferowane jest również doskonalenie kompetencji zawodowych na dodatkowych szkoleniach i kursach z obszaru transportu, spedycji krajowej oraz międzynarodowej.

TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL

Wykonywanie zawodów występujących w grupie „technicy i inny średni personel” wymaga ukończenia (minimum): technikum, szkoły policealnej, szkoły pomaturalnej (bądź zgodnego ze stanowiskiem doświadczenia zawodowego, kursów, szkoleń itp.)

Technik transportu drogowego (Kod: 311927) – zawód nauczany w systemie oświaty (edukacja szkolna)

Synteza zawodu:

Technik transportu drogowego planuje i organizuje przewozy drogowe osób oraz transport ładunków; wykonuje prace związane z obsługą środków transportu drogowego oraz prowadzi dokumentację dotyczącą przewozów drogowych osób i ładunków.

Zadania zawodowe:

- organizowanie i nadzorowanie transportu drogowego,
- dobieranie środków transportu drogowego zależnie od rodzaju przewożonego towaru,
- wykorzystywanie środków transportu drogowego zgodnie z ich przeznaczeniem,
- posługiwanie się dokumentami eksploatacyjnymi środków transportu drogowego,
- posługiwanie się mapami drogowymi, tradycyjnymi i elektronicznymi,
- dobieranie odpowiednich materiałów eksploatacyjnych stosowanych podczas eksploatacji środków transportu drogowego,
- ocenianie stanu technicznego środków transportu drogowego,
- zapewnianie obsługi technicznej środków transportu drogowego,
- obliczanie kosztów eksploatacji środków transportu drogowego,
- sporządzanie kalkulacji i obliczanie kosztów przewozu towarów i osób,
- sporządzanie dokumentacji pracy, w tym dokumentacji czasu pracy kierowcy,
- stosowanie przepisów prawa dotyczących wykonywania transportu drogowego,

- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii oraz stosowanie przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.

Dodatkowe zadania zawodowe:

- podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej,
- organizowanie i kierowanie pracą małych zespołów pracowniczych.

Pracownik działu logistyki (Kod: 333104)

Synteza zawodu:

Pracownik działu logistyki uczestniczy w obsłudze ogniwa lub ogniw łańcucha dostaw towarów oraz gromadzi i przygotowuje informacje (dane) dotyczące procesów logistycznych.

Opis pracy:

Pracownik działu logistyki zajmuje się planowaniem i obsługą procesów zaopatrzenia, produkcji, magazynowania, dystrybucji i odpowiada za zapewnienie odpowiedniej jakości usługi w sposób satysfakcjonujący klienta przy możliwie najniższych kosztach logistycznych. Do obowiązków pracownika działu logistyki należy również gromadzenie, przygotowywanie i prezentowanie danych oraz wskaźników do oceny i doskonalenia procesów logistycznych.

Sposoby wykonywania pracy:

Pracownik działu logistyki:

- sporządza dokumentację procesów logistycznych,
- nawiązuje i prowadzi współpracę z dostawcami i klientami przedsiębiorstwa,
- sporządza protokoły niezgodności dot. prawidłowości i terminowości dostaw.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Do podjęcia pracy w zawodzie pracownik działu logistyki preferowane jest wykształcenie co najmniej średnie (ogólnokształcące lub zawodowe).

Pracodawcy chętnie zatrudniają osoby, które są absolwentami kształcenia w zawodach szkolnych Technik logistyk (333107) lub Technik spedytor (333108), lub też absolwentami szkół wyższych na kierunkach związanych z logistyką lub transportem.

Z perspektywy pracodawców, w zawodzie pracownik działu logistyki pożądane jest:

- świadectwo ukończenia szkoły średniej w zawodach powiązanych z logistyką oraz świadectwo/dyplom, potwierdzający kwalifikacje wyodrębnione w tych zawodach,
- posiadanie dyplomu, potwierdzającego ukończenie studiów wyższych I lub II stopnia lub studiów podyplomowych na kierunku powiązanim z logistyką lub transportem.

Dodatkowymi atutami zwiększającymi szansę zatrudnienia w zawodzie pracownik działu logistyki są:

- znajomość języka obcego (najlepiej potwierdzająca kompetencje odpowiednim, powszechnie uznanym dokumentem),
- posiadanie prawa jazdy kategorii B,
- posiadanie certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w szkoleniach i innych formach podwyższających kompetencje pracownika działu logistyki.

Spedytor (Kod: 333105)

Zadania i czynności:

Głównym celem pracy spedytora jest organizacja transportu ładunków, czyli kojarzenie ładunków do przewozu z wolnymi środkami transportowymi. Można powiedzieć, że głównym zadaniem spedytora jest pełna logistyczna obsługa klienta. Pierwszy krok w tym kierunku, to marketing, czyli wyszukiwanie potencjalnych klientów. Sposób wykonywania tego zadania i jego efektywność są zależne tylko i wyłącznie od pomysłowości, zaangażowania i profesjonalizmu spedytora. W momencie, kiedy spedytor posiada już dane teleadresowe konkretnych firm (producenci lub handlowcy) kontaktuje się z nimi w celu umówienia się na spotkanie, bądź faxem lub drogą elektroniczną przesyła swoją ofertę. W czasie spotkania, co może wiązać się z wyjazdem służbowym, spedytor przedstawia propozycje firmy, którą reprezentuje i w przypadku zainteresowania z drugiej strony, ustala warunki współpracy, czyli cenę, ilość przewożonego towaru itp.

W zależności od rodzaju ładunku (mogą to być np. ładunki sypkie, towary płynne lub ponadgabarytowe) spedytor wyszukuje odpowiedni środek transportu. Kolejnym etapem w obsłudze klienta jest monitoring procesu transportowego, co oznacza, iż spedytor odpowiedzialny za dane zlecenie dozoruje transport ładunku. W związku z tym przesyła do miejsca załadunku awizacje (czyli numer samochodu, dane kierowcy), a kiedy towar jest już załadowany, spedytor sprawdza, czy wszystko jest w porządku, informuje kierowcę, kiedy może jechać itd. Następnie prowadzi monitoring telefoniczny lub przez system GPS. W przypadku nieprzewidzianych okoliczności, np. opóźnienia spowodowane pogodą lub sytuacją na granicy - jeśli towar jest przewożony poza granice kraju i odwrotnie, spedytor jest w ciągłym kontakcie z kierowcami, również poza godzinami pracy. Wówczas na bieżąco kieruje transportem, w razie potrzeby nawiązuje kontakt z agencją celną i innymi odpowiednimi instytucjami oraz informuje zainteresowane strony o tym, co dzieje się w danym momencie z ładunkiem.

Do obowiązków spedytora należy również przygotowanie dokumentów transportowych dla kierowców oraz dla klienta. Do dokumentów transportowych zaliczają się listy przewozowe, dokumenty załadunku oraz inne dokumenty wyznaczone przez klienta, np. kwity wagowe lub specyfikacje.

W zawodzie spedytora można wyróżnić kilka specjalizacji: spedytora lądowego, morskiego i lotniczego. Wszyscy spedytorzy obsługują klientów w zakresie eksportu, importu i tranzytu towarów. To, co różni ich pracę, to rodzaj środka transportu, którym są przewożone ładunki.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie:

Warunkiem podjęcia pracy w zawodzie spedytora jest co najmniej średnie wykształcenie, umiejętność obsługi urządzeń biurowych oraz znajomość języka obcego. Dodatkowym atutem będzie ukończenie studiów o zbliżonym profilu, tj. ekonomia transportu, logistyka. Nie bez znaczenia będą też różnego rodzaju kursy i szkolenia związane z tym zawodem (np. kurs celny, spedycyjny, transportowy itp.)

Technik logistyk (Kod: 333107) – zawód nauczany w systemie oświaty (edukacja szkolna)

Synteza zawodu:

Technik logistyk planuje, organizuje, kieruje i kontroluje przemieszczanie towarów od producenta do konsumenta wykorzystując informacje płynące z rynku w celu optymalizacji korzyści wynikających z wymiany towarowej dla wszystkich uczestników tej wymiany; dostarcza towar zgodnie z zamówieniem klienta we wskazane miejsce i czas; optymalizuje koszty dostawy towarów; dokonuje wyboru procedury zakupów i analizuje ich stan; obsługuje zamówienia i organizuje transport wykorzystując w tym celu systemy informatyczne.

Zadania zawodowe:

- przygotowywanie ofert handlowych w zakresie świadczenia usług logistycznych,
- przygotowywanie procesu logistycznego,
- dokonywanie wyboru dostawców towarów na podstawie określonych wymagań,
- przyjmowanie i kompletowanie zamówienia usług logistycznych,
- dobieranie środków do załadunku i rozładunku towarów oraz środków transportu,
- dobieranie opakowań jednostkowych i transportowych,
- obliczanie ilości miejsca do składowania towarów,
- przygotowywanie taryf przewozowych, spedycyjnych i ustalanie należności za usługi logistyczne: kosztów transportu, magazynowania i usług logistycznych,
- sporządzanie dokumentów logistycznych oraz zawieranie umów sprzedaży usług logistycznych,
- prowadzenie rozliczeń i rachunków ze spedytorami, klientami krajowymi i zagranicznymi,
- analizowanie kosztów dostawy i magazynowania oraz podstawowych parametrów wydajności procesów magazynowych,
- organizowanie przyjęcia i wydania towarów z magazynu,
- organizowanie logistyki miejskiej,
- organizowanie recyklingu i utylizacji odpadów w działalności logistycznej,
- podejmowanie działalności marketingowej na rynku usług logistycznych,
- ocenianie jakości świadczonych usług logistycznych i efektywności podejmowanych działań,
- ustalanie nieprawidłowości w stanie i sposobie przechowywania zapasów w przedsiębiorstwie,
- organizowanie własnego miejsca pracy oraz podległych pracowników zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
- kierowanie i organizowanie pracy zespołów ludzi w działalności logistycznej.

Dodatkowe zadania zawodowe:

- organizowanie i prowadzenie własnej działalności usługowej w zakresie usług logistycznych,
- współpraca z firmami transportowymi, hurtowniami i magazynami,
- określanie zasad eksploatacji środków transportu,
- promowanie recyklingu i utylizacji odpadów jako działalności z zakresu ochrony środowiska.

Technik spedytor (Kod: 333108) – zawód nauczany w systemie oświaty (edukacja szkolna)

Synteza zawodu:

Technik spedytor planuje i organizuje przewóz ładunków; odpowiada za prowadzenie dokumentacji dotyczącej zadań transportowo-spedycyjnych oraz prowadzenie dokumentacji dotyczącej rozliczeń z klientami i kontrahentami krajowymi i zagranicznymi; monitoruje przebieg procesu transportowego.

Zadania zawodowe:

- opracowanie planu realizacji usługi transportowej, w tym dobieranie środków technicznych i środków transportu do realizacji usług transportowych,
- stosowanie przepisów prawa dotyczących organizacji transportu, procedur celnych i pracy kierowców,
- stosowanie przepisów prawa dotyczących technicznych środków realizacji procesów transportowych, w tym ocenianie zgodności środków transportu z obowiązującymi zasadami i przepisami prawa,
- wyznaczanie parametrów, zakresu i sposobu realizacji usług transportowych, w tym dobieranie środków technicznych do realizacji procesów transportowych,

- określanie jednostek ładunkowych, dobieranie opakowań transportowych do rodzaju ładunku lub potrzeb klienta oraz dobieranie sposobu zabezpieczania ładunku,
- przestrzeganie zasad oznaczeń ładunków i środków transportu,
- przestrzeganie procedur dotyczących przyjęcia i przekazania transportowanego towaru,
- nadzorowanie przebiegu procesu transportowego z wykorzystaniem systemów monitorowania i rejestrowania środków transportu i ładunków oraz nadzorowanie pracy kierowców i załóg pojazdów,
- określanie zakresu odpowiedzialności cywilnej przewoźnika i spedytora oraz wybieranie rodzaju i zakresu ubezpieczenia ładunku,
- sporządzanie dokumentów spedycyjno-transportowych oraz prowadzenie dokumentacji środków technicznych w języku polskim i/lub języku obcym,
- analizowanie kosztów spedycyjno-transportowych oraz ustalanie cen i taryfikatorów usług spedycyjnych,
- analizowanie ofert kontrahentów i wybieranie dostawców i podwykonawców oraz przygotowywanie ofert usług spedycyjnych,
- dobieranie instrumentów marketingowych do rodzaju usługi lub wymagań klienta;
- sporządzanie umów na świadczenie usług z kontrahentami,
- analizowanie efektywności usług spedycyjnych,
- przestrzeganie zasad etyki, ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosowanie przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.

Dodatkowe zadania zawodowe:

- podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie spedycji,
- zarządzanie zespołem pracowników,
- uczestniczenie w negocjacjach z klientami i podwykonawcami.

PRACOWNICY BIUROWI

Wymagany poziom wykształcenia do wykonywania zawodów z grupy „pracownicy biurowi” jest zależny od stanowiska. Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do zapisywania, organizowania, przechowywania i wyszukiwania informacji, obliczania danych liczbowych, finansowych i statystycznych oraz spełniania obowiązków wobec klientów.

Informator ruchu pasażerskiego (Kod: 422501)

Zadania i czynności:

Informator ruchu pasażerskiego udziela informacji o funkcjonowaniu komunikacji pasażerskiej, a w szczególności informacji dotyczących: rozkładów jazdy (godzin odjazdów i przyjazdów środków komunikacji), połączeń (w wypadku podróży z przesiadkami), ewentualnych zmian w rozkładzie jazdy oraz taryf (czyli przede wszystkim cen biletów i zniżek taryfowych).

W zawodzie tym można wyodrębnić dwa typowe stanowiska pracy: informatora w biurze podróży oraz informatora w przedsiębiorstwach komunikacyjnych. Zakres wykonywanych zadań i czynności na obu tych stanowiskach jest niemal identyczny, różni je natomiast miejsce pracy.

Pracownicy zatrudnieni jako informatorzy w biurach podróży i przedsiębiorstwach komunikacyjnych, oprócz udzielania informacji, zajmują się rezerwacją i sprzedażą biletów komunikacji kolejowej, autokarowej, promowej i lotniczej. Przyjmują i wydają należności klientom (a przy tym muszą sprawdzić autentyczności przyjmowanej gotówki), jak również dokonują zwrotu pieniędzy za niewykorzystane bilety oraz z tytułu mylnego obliczenia ceny biletów.

Innym rodzajem czynności wykonywanych przez informatorów w biurach podróży i przedsiębiorstwach komunikacyjnych jest terminowe rozliczanie się z należności kasowych z głównym kasjerem biura podróży oraz bieżące prowadzenie sprawozdawczości, polegające na prawidłowym i terminowym rozliczaniu sprzedaży. W niektórych przedsiębiorstwach do zadań informatora należy sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem komunikacji, co wiąże się z wykonywaniem następujących czynności: czuwaniem nad planowym odjazdem pojazdów komunikacyjnych z przystanków, prowadzeniem rejestru odjazdów i obserwacji ruchu pojazdów, potwierdzaniem wykonania zadań przez kierujących pojazdami, informowanie ich o zmianach w organizacji ruchu. W zależności od potrzeb pracownik musi podejmować decyzje w sprawie zmian w funkcjonowaniu linii komunikacyjnych.

Do jego zadań należy również informowanie kierownictwa przedsiębiorstwa o obecnym stanie komunikacji i ewentualnych zakłóceniach w ruchu. Współpracuje także z dyspozytorem taboru w zajezdni oraz musi zwracać uwagę na estetykę i właściwe oznakowanie pojazdów.

W pracy informatorzy posługują się przede wszystkim urządzeniami łączności (telefonami, radiotelefonami, telefaksami), a ponadto kalkulatorami i komputerami (dotyczy to zwłaszcza biur podróży).

Informator kontaktuje się z klientami przede wszystkim słownie.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie:

Warunkiem zatrudnienia na stanowisku dyżurnego ruchu i informatora w biurze podróży jest ukończenie szkoły średniej, dowolnej specjalności. Natomiast w wypadku informatora w przedsiębiorstwie komunikacyjnym wystarczy ukończenie szkoły zawodowej. Przed podjęciem pracy w przedsiębiorstwie komunikacyjnym konieczne jest ukończenie kursu bhp. W wypadku informatora w biurze podróży trzeba ukończyć wewnątrzzakładowy kurs kasjerów, a także wykazać się znajomością języków obcych i umiejętnością obsługi komputera.

Dyspozytor radiotaxi (Kod: 432301)

Synteza zawodu:

Dyspozytor radiotaxi przyjmuje zlecenia telefoniczne i internetowe od klientów na transport pasażerów; wysyła zlecenia do kierowców za pomocą różnych kanałów komunikacji; kontaktuje się z klientami i kierowcami; monitoruje pracę kierowców.

Zadania zawodowe:

- obsługiwanie klientów składających zlecenia telefoniczne i internetowe na transport pasażerów, w tym m.in. odbieranie połączeń, wprowadzanie zleceń do systemu, sprawdzanie dostępności i czasu dotarcia kierowcy do miejsca wskazanego przez klienta oraz rozpatrywanie reklamacji dotyczących zleceń,
- wysyłanie przyjętych zleceń do kierowców za pomocą oprogramowania komputerowego wspierającego pracę dyspozytora,
- obsługiwanie podstawowych urządzeń biurowych, w tym komputera i telefonu,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosowanie przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.

Dodatkowe zadania zawodowe:

- obsługiwanie klientów w języku obcym.

Dyspozytor transportu samochodowego (Kod: 432302)

Synteza zawodu:

Dyspozytor transportu samochodowego planuje, nadzoruje, koordynuje, kontroluje i rozlicza pracę kierowców i pojazdów w przedsiębiorstwie.

Opis pracy:

Dyspozytor transportu samochodowego odpowiada za całość zadań związanych z obsługą procesu transportu samochodowego. Osoba pracująca w tym zawodzie przyjmuje zlecenia transportowe, wydaje dyspozycje kierowcom zgodnie z ustalonym harmonogramem, a także rozlicza pracę kierowców i pojazdów.

Dyspozytor transportu samochodowego kontroluje koszty transportu i dba o utrzymanie tych kosztów na optymalnym poziomie. Zajmuje się bieżącym utrzymaniem ruchu samochodowego, minimalizując stratę w przypadku zakłóceń w ciągłości zaplanowanego ruchu.

Sposoby wykonywania pracy:

Do obowiązków dyspozytora transportu samochodowego należy m.in.:

- organizacja i koordynacja pracy podległych kierowców oraz floty samochodowej,
- przyjmowanie zleceń transportowych (w tym dotyczących towarów niebezpiecznych),
- sprawdzanie danych zawartych w zleceniu pod kątem wymogów merytorycznych,
- ocena możliwości realizacji zlecenia,
- ustalanie harmonogramu przewozów zgodnie z obowiązującymi przepisami, a następnie przekazywanie tych harmonogramów kierowcom,
- nadzór nad stanem technicznym floty pojazdów; w przypadku uszkodzenia pojazdu dyspozytor transportu samochodowego organizuje pomoc techniczną lub zamianę pojazdu na inny, a w przypadku utrudnień drogowych organizuje trasy zastępcze na liniach komunikacyjnych,
- rozliczanie czasu pracy kierowców oraz powierzonych im zadań,
- kontrola zużycia paliwa oraz płynów i środków eksploatacyjnych pojazdu,
- prowadzenie dokumentacji transportowej.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Do podjęcia pracy w zawodzie dyspozytor transportu samochodowego preferowane są osoby, które: posiadają co najmniej wykształcenie średnie ogólne lub średnie techniczne o profilu transportowym lub logistycznym np. w zawodach szkolnych (pokrewnych): technik logistyk, technik spedytor lub technik transportu drogowego.

Podjęcie pracy w zawodzie dyspozytor transportu samochodowego ułatwiają:

- dyplom potwierdzający kwalifikacje pełne w zawodzie szkolnym pokrewnym: technik logistyk, technik spedytor lub technik transportu drogowego, uzyskany po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwa ukończenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych, uzyskane po zdaniu egzaminów organizowanych przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, w zakresie kwalifikacji:
 - AU.22 Obsługa magazynów (technik logistyk),
 - AU.32 Organizacja transportu (technik logistyk),
 - AU.31 Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów (technik spedytor),
 - AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego (technik transportu drogowego),
 - AU.69 Organizacja przewozu środkami transportu drogowego (technik transportu drogowego),
- prawo jazdy kat. B,
- udokumentowana znajomość języka obcego (zwłaszcza osoba pracująca w firmie zajmującej się transportem międzynarodowym).

W przypadku dyspozytora transportu samochodowego zajmującego się obsługą przewozów niebezpiecznych wskazane są dodatkowe kwalifikacje (np. ADR – uprawnienia do przewozu materiałów niebezpiecznych).

Dodatkowym atutem jest posiadanie zawodowego prawa jazdy kategorii C lub D.

Ekspedytor (Kod: 432303)

Synteza zawodu:

Ekspedytor planuje, organizuje, nadzoruje wysyłkę towarów oraz przygotowuje, wysyła i rozlicza dokumentację ekspedycyjną.

Opis pracy:

Ekspedytor jest zawodem o charakterze usługowym. W odróżnieniu od spedytora, praca ekspedytora wykracza poza samą obsługę programów komputerowych.

Praca ekspedytora jest obciążona dużą odpowiedzialnością, ekspedytor obsługuje bowiem ważne elementy procesu logistycznego, w tym: przygotowanie przesyłki, jej opakowanie, kompletowanie oraz oznaczenie. Ekspedytor wydaje także zlecenie wykonania wysyłki towarów.

Sposoby wykonywania pracy:

Ekspedytor wykonuje pracę polegającą m.in. na:

- obsłudze procesu wysyłki ładunku, w tym przyjmowaniu, wydawaniu towarów, nadzorowaniu ważenia, mierzenia, pakowania i załadunku przesyłek, a także prawidłowym wypełnieniu listów przewozowych,
- formowaniu odpowiednich partii przesyłek, dobieraniu do nich odpowiedniego rodzaju i środka transportu, przygotowaniu opakowania, oznakowaniu i przygotowaniu odpowiednich dokumentów, w tym listów przewozowych i faktur oraz zleceń wykonania wysyłki,
- weryfikowaniu zasadności ewentualnych reklamacji związanych z wysłanymi towarami (sporządza protokół reklamacji) oraz prowadzeniu ewidencji obrotu towarowego i dokumentów ekspedycyjnych.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Do podjęcia pracy w zawodzie ekspedytor preferowane są osoby, które posiadają co najmniej wykształcenie średnie ogólne lub średnie techniczne o profilu transportowym lub logistycznym, np. w zawodach szkolnych (pokrewnych): technik logistyk, technik spedytor lub technik transportu drogowego.

Podjęcie pracy w zawodzie ekspedytor ułatwiają:

- dyplom potwierdzający kwalifikacje pełne w zawodzie szkolnym pokrewnym: technik logistyk, technik spedytor lub technik transportu drogowego, uzyskany po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwa ukończenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych, uzyskane po zdaniu egzaminów organizowanych przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, w zakresie kwalifikacji:
 - AU.22 Obsługa magazynów (technik logistyk),
 - AU.32 Organizacja transportu (technik logistyk),
 - AU.31 Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów (technik spedytor),
 - AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego (technik transportu drogowego),
 - AU.69 Organizacja przewozu środkami transportu drogowego (technik transportu drogowego),
- prawo jazdy kat. B,
- udokumentowana znajomość języka obcego (zwłaszcza osoba pracująca w firmie zajmującej się transportem międzynarodowym).

Dodatkowym atutem jest posiadanie zawodowego prawa jazdy kategorii C lub D.

Konstruktor rozkładów jazdy (Kod: 441202)

Synteza zawodu:

Zajmuje się planowaniem rozkładu jazdy oraz sporządza analizę wniosków dotyczących proponowanych zmian w organizacji ruchu w komunikacji publicznej i transporcie; odpowiada za przyporządkowanie konkretnych godzin odjazdów i przyjazdów pociągów, autobusów, tramwajów itp. do konkretnych posterunków ruchu i punktów ekspedycyjnych w sieci transportowej; dokonuje zmian w rozkładzie jazdy, tak aby zapewnić optymalizację komunikacji w odniesieniu do pojemności sieci transportowej i oczekiwań klientów.

Zadania zawodowe:

- analizowanie wniosków przewoźników pod kątem możliwości realizacji wniosku z uwzględnieniem parametrów techniczno-eksploatacyjnych dla zaproponowanej we wniosku trasy przejazdu,
- opracowywanie rozkładu jazdy w oparciu o wnioski przewoźników z wykorzystaniem systemu informatycznego wspierającego przygotowanie, opracowanie, wdrożenie i utrzymanie dobowego rozkładu jazdy,
- opracowywanie tras wzorcowych do rozkładu jazdy, w tym obliczanie możliwych czasów przejazdu,
- przygotowywanie zmian w organizacji ruchu w celu dostosowania rozkładu jazdy do prowadzonych prac budowlanych i modernizacyjnych sieci transportowej,
- uzgadnianie i negocjowanie z przewoźnikami porozumień co do wspólnego korzystania z sieci transportowej w przypadku powstania konfliktów tras podczas konstrukcji rozkładu jazdy.

Dodatkowe zadania zawodowe:

- sprawdzanie manualne, czy nie występują kolizje tras pociągów, autobusów, tramwajów itp.

OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ

Wymagany poziom wykształcenia do wykonywania zawodów z grupy „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” jest zależny od stanowiska. Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych m.in. do prowadzenia pojazdów i innego sprzętu ruchomego.

Kierowca mechanik (Kod: 832201) – zawód nauczany w systemie oświaty (edukacja szkolna)

Synteza zawodu:

Kierowca mechanik prowadzi pojazdy samochodowe lub zespoły pojazdów zgodnie z posiadanymi uprawnieniami, a także wykonuje obsługę i niezbędne naprawy pojazdów samochodowych. Jego praca polega głównie na wykonywaniu usług przewozowych ludzi i towarów w transporcie krajowym lub międzynarodowym, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa obowiązujących w transporcie drogowym.

Opis pracy:

Praca kierowcy mechanika polega na świadczeniu usług w przewozach krajowych lub międzynarodowych. Planuje on optymalną trasę przejazdu oraz kieruje samochodem lub zespołem pojazdów. Wykonuje również czynności mające na celu utrzymanie samochodu w należyłym stanie technicznym przez cały okres jego eksploatacji.

W przypadku wystąpienia typowych awarii pojazdu podczas jazdy, kierowca mechanik podejmuje się jego naprawy zgodnie z przewidzianą technologią. W sytuacjach bardziej złożonych, gdy naprawa przekracza jego umiejętności i możliwości dostępnego sprzętu technicznego, wzywa specjalistyczny zespół naprawczy, zabezpieczając odpowiednio miejsce zatrzymania pojazdu.

Sposoby wykonywania pracy:

Kierowca mechanik przed przystąpieniem do wykonania działań związanych ze świadczeniem usług przewozowych sprawdza:

- stan techniczny pojazdu,
- niezbędne wyposażenie,
- niezbędną dokumentację.

Podczas wykonywania usług przewozowych kierowca mechanik dba o bezpieczeństwo:

- własne,
- przewożonych osób,
- transportowanych ładunków,
- innych użytkowników drogi.

Ponadto:

- udziela pomocy przedmedycznej poszkodowanym w wypadkach drogowych,
- zabezpiecza pojazd przed uruchomieniem przez osoby niepowołane,
- zabezpiecza przewożony ładunek przed zniszczeniem lub kradzieżą,
- zabezpiecza odpowiednio miejsce zatrzymania pojazdu,
- wykonuje jazdy próbne po naprawach pojazdu,
- prowadzi niezbędną dokumentację w zakresie realizacji zadań przewozowych oraz obsługowo-naprawczych.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Do podjęcia pracy w zawodzie kierowca mechanik wymagane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa), uzyskane w tym zawodzie lub innym zawodzie pokrewnym o profilu samochodowym.

Podjęcie pracy w zawodzie kierowca mechanik ułatwia posiadanie:

- dyplomu potwierdzającego kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie szkolnym kierowca mechanik,
- dyplomu potwierdzającego kwalifikacje wyodrębnione w zawodach pokrewnych elektromechanik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik pojazdów samochodowych lub technik transportu drogowego, uzyskanego po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pokrewnym elektromechanik pojazdów samochodowych lub mechanik pojazdów samochodowych, uzyskanego po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- suplementów Europass (w języku polskim i angielskim) wydawanych na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieślnicze oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kierowca mechanik powinien posiadać prawo jazdy minimum kategorii B. Przydatne może być również potwierdzenie dodatkowych kompetencji m.in. dotyczących:

- przewozu osób,
- technik i sposobów mocowania ładunków,
- organizacji i świadczenia usług przewozowych,
- obsługi przyrządów i urządzeń dodatkowych stosowanych w pojazdach samochodowych,
- diagnozowania i naprawy pojazdów samochodowych lub zespołów pojazdów,
- przewozów nienormatywnych,
- przewozów ładunków niebezpiecznych – ADR,
- przewożenia żywych zwierząt,
- prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych,
- obsługą wózków widłowych,
- obsługą platform załadunkowych.

W przypadku wykonywania pracy w firmach świadczących usługi w transporcie międzynarodowym niezbędna może być znajomość języka obcego w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych.

Kierowca samochodu dostawczego (Kod: 832202)

Synteza zawodu:

Kierowca samochodu dostawczego wykonuje usługi przewozowe polegające na transporcie różnego rodzaju ładunków. Prowadzi pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony lub zespoły pojazdów złożonych z samochodu oraz przyczepy – o łącznej masie całkowitej nieprzekraczającej 4250 kg.

Opis pracy:

Kierowca samochodu dostawczego odpowiada za bezpieczny transport przewożonych ładunków. Transportuje towar w określone miejsce, najczęściej w wyznaczonym czasie. Powinien przy tym stosować się do zasad, dzięki którym nie narazi na niebezpieczeństwo siebie, innych uczestników ruchu drogowego oraz ładunku.

Do jego obowiązków należy również dbanie o dobry stan techniczny pojazdu. Musi znać i stosować przepisy prawa o ruchu drogowym, przepisy dotyczące czasu pracy kierowców. Kierowcy pracujący za granicą powinni znać język obcy w stopniu komunikatywnym.

Sposoby wykonywania pracy:

Kierowca samochodu dostawczego wykonuje pracę polegającą na:

- kierowaniu samochodem zgodnie z przepisami ruchu drogowego i posiadanymi uprawnieniami,
- sprawdzaniu stanu technicznego pojazdu, w tym poziomu paliwa, płynów eksploatacyjnych, stanu ogumienia, oświetlenia samochodu, sygnalizacji dźwiękowej, skuteczności działania hamulców w celu zapewnienia bezpiecznej jazdy samochodem,
- sprawdzaniu sposobu załadunku towarów i ich mocowania uniemożliwiającego przemieszczanie się ładunku w czasie jazdy,
- prowadzeniu dokumentacji przewozu oraz dokumentacji pojazdu,
- zabezpieczeniu samochodu przed kradzieżą, uruchomieniem i użyciem przez osoby niepowołane,
- zabezpieczeniu ładunku przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub kradzieżą,
- usuwaniu w miarę możliwości usterek powstałych podczas jazdy,
- udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych, jako uczestnik w ruchu drogowym.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Obecnie (2018 r.) w ustawodawstwie nie określono minimalnego poziomu wykształcenia w zawodzie kierowca samochodu dostawczego. Jednak do podjęcia pracy w zawodzie preferowane jest wykształcenie zawodowe (branżowa szkoła I stopnia – dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w obszarze mechanicznym i transportowym.

Warunkiem koniecznym do wykonywania zawodu kierowca samochodu dostawczego jest posiadanie prawa jazdy kategorii B.

Podjęcie pracy w zawodzie kierowca samochodu dostawczego ułatwia:

- dyplom potwierdzający nabycie kwalifikacji zawodowych w pokrewnym zawodzie szkolnym kierowca mechanik (wydawany będzie od 2019 r.), po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną,
- świadectwo potwierdzające nabycie kwalifikacji AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego w zawodzie pokrewnym kierowca mechanik, uzyskane

po skończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdaniu egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu kierowców samochodu dostawczego są m.in.:

- suplement Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną,
- prawa jazdy kategorii C1, C1+E,
- certyfikaty potwierdzającego znajomość języka obcego,
- uprawnienia do przewozu rzeczy, ludzi.

W przypadku wykonywania pracy w firmach świadczących usługi w transporcie międzynarodowym niezbędna może być znajomość języka obcego w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych.

Kierowca samochodu osobowego (Kod: 832203)

Synteza zawodu:

Kierowca samochodu osobowego prowadzi samochody osobowe i inne pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej nie przekraczającej 3,5 tony. Przewozi osoby lub towar z przyczepą lekką lub bez przyczepy. Przestrzega przepisów ruchu drogowego. Wykonuje czynności kontrolno-obługowe, konserwacyjne i usuwa drobne usterki w pojazdach samochodowych.

Opis pracy:

Kierowca samochodu osobowego odpowiada za bezpieczny transport przewożonych osób i bagaży w określone miejsce, najczęściej w wyznaczonym czasie. Powinien przy tym stosować się do zasad, dzięki którym nie narazi siebie, innych uczestników ruchu drogowego oraz ładunku na niebezpieczeństwo. Do jego obowiązków należy również dbanie o dobry stan techniczny pojazdu. Dlatego musi dobrze znać i stosować przepisy prawa o ruchu drogowym, przepisy dotyczące czasu pracy kierowców. Kierowcy pracujący za granicą powinni znać język obcy w stopniu komunikatywnym.

Sposoby wykonywania pracy:

Kierowca samochodu osobowego wykonuje działania polegające m.in. na:

- stosowaniu przepisów prawa o ruchu drogowym podczas poruszania się samochodem osobowym,
- sprawdzeniu kompletności i ważności dokumentów pojazdu (dowód rejestracyjny i obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu),
- wykonywaniu podstawowych czynności kontrolno-obługowych w celu zapewnienia bezpiecznej jazdy samochodem,
- zabezpieczeniu ładunku przed przemieszczaniem w czasie jazdy,
- prowadzeniu dokumentacji jazdy w zakresie realizacji zadań przewozowych oraz dokumentacji związanej z wykonywaniem usługi transportowej,
- stosowaniu zasad związanych z eksploatacją pojazdów samochodowych,
- przekazaniu pojazdu do badań technicznych we właściwym terminie,
- zabezpieczeniu samochodu przed kradzieżą, uruchomieniem i użyciem przez osoby niepowołane,
- udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Obecnie (2018 r.) dla zawodu kierowca samochodu osobowego w obowiązujących przepisach nie określono minimalnego poziomu wykształcenia. Jednak przez pracodawców preferowane jest wykształcenie zawodowe (branżowa szkoła I stopnia – dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach z obszaru administracyjno-usługowego.

Warunkiem koniecznym do wykonywania zawodu kierowca samochodu osobowego jest posiadanie prawa jazdy kategorii B.

Podjęcie pracy w zawodzie kierowca samochodu osobowego ułatwia:

- dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie pokrewnym (szkolnym) kierowca mechanik, uzyskany po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwo potwierdzające kwalifikację AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego, w pokrewnym zawodzie szkolnym kierowca mechanik lub technik transportu drogowego.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu kierowcy samochodu osobowego są m.in.:

- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim), wydawane na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- certyfikat potwierdzający znajomość języka obcego.

Prawo jazdy odpowiedniej kategorii może otrzymać osoba, która:

- osiągnęła wymagany dla tej kategorii wiek,
- uzyskała orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem i orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem (o ile jest ono wymagane),
- odbyła wymagane dla danej kategorii szkolenie,
- zdała z wynikiem pozytywnym egzamin państwowy wymagany dla danej kategorii.

Przewoźnik osób (Kod: 832204)

Synteza zawodu:

Przewoźnik osób jest to kierowca, który prowadzi samochody osobowe o dopuszczalnej liczbie miejsc siedzących do 9 łącznie z kierowcą.

Podstawowym wymaganiem do wykonywania zawodu przewoźnika osób jest posiadanie prawa jazdy kategorii B oraz aktualnych badań lekarskich i psychologicznych, obejmujących sprawności i cechy osobowości, które mają decydujący wpływ na bezpieczeństwo wykonywanej pracy. Głównym celem pracy przewoźnika osób jest bezpieczny transport przewożonych osób. Dlatego kierowca musi doskonale znać i stosować przepisy prawa o ruchu drogowym, ustawy o czasie pracy kierowców oraz znać budowę i kontrolować stan techniczny kierowanego samochodu. Przewoźnik osób powinien przed jazdą wykonać czynności mające na celu zapewnienia bezpiecznej jazdy samochodem. Do czynności tych należy sprawdzenie stanu paliwa i płynów eksploatacyjnych, stanu ogumienia, oświetlenia samochodu, sygnalizacji dźwiękowej samochodu, skuteczności działania hamulców i wyposażenia dodatkowego samochodu, warunkującego bezpieczne wykonywanie zadań przewozowych. Przewoźnik osób dba o bezpieczeństwo własne i przewożonych osób oraz innych użytkowników drogi. Prowadzi dokumentację jazdy w zakresie realizacji zadań przewozowych. Zabezpiecza samochód przed kradzieżą, uruchomieniem i użyciem przez osoby niepowołane. Uczestnicząc w ruchu drogowym, jest zobowiązany do udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych.

Zadania zawodowe:

- organizowanie stanowiska pracy kierowcy samochodu osobowego z uwzględnieniem przepisów prawa pracy, przepisów BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska,
- przygotowywanie samochodu osobowego do jazdy oraz kompletowanie i zabezpieczenie dokumentów niezbędnych do wykonania przewozu osób,
- planowanie optymalnej trasy przejazdu,
- kierowanie samochodem osobowym oraz dbanie o bezpieczeństwo własne i innych użytkowników drogi, a także przewożonych osób,

- udzielanie pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych oraz zabezpieczenie miejsca zdarzenia (kolizji, wypadku),
- wykonywanie czynności obsługowych oraz usuwanie usterek samochodu osobowego,
- zabezpieczanie samochodu osobowego przed uruchomieniem i użyciem przez osoby niepowołane oraz zapewnienie bezpieczeństwa przewożonym osobom,
- prowadzenie dokumentacji samochodu osobowego oraz wystawianie faktur za przewóz na podstawie paragonów z kasy fiskalnej przewożonym osobom.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie:

Pracodawcy chętnie zatrudniają na stanowisku przewoźnika osób osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym rzadziej średnim w kierunkach związanych z mechaniką lub elektromechaniką pojazdów samochodowych. Zawód ten można również uzyskać w drodze kształcenia na kursach nauki jazdy kategorii B po zdaniu egzaminu. Przewoźnik osób powinien brać udział w szkoleniach organizowanych w przedsiębiorstwie, przez stowarzyszenia i inne organizacje branżowe lub w wyspecjalizowanych szkołach i ośrodkach szkoleniowych.

Taksówkarz (Kod: 832205)

Synteza zawodu:

Taksówkarz prowadzi samochody osobowe TAXI. Świadczy usługi przewozu pasażerów i ich bagażu wytyczonego miejsca (postój TAXI, adres domowy, na zawołanie podczas jazdy, inne miejsce wyznaczone przez pasażera zamawiającego taksówkę telefonicznie lub poprzez aplikację) do punktu docelowego jak najkrótszą lub optymalną trasą przejazdu.

Opis pracy:

Taksówkarz musi doskonale znać i stosować przepisy prawa o ruchu drogowym, znać budowę i kontrolować stan techniczny kierowanego samochodu oraz dbać o sprawność wszystkich urządzeń pokładowych typu: klimatyzacja, odbiornik radiowy, nawigacja, kasa itp. Taksówkarz wykonuje przed jazdą podstawowe czynności, mające na celu zapewnienie bezpiecznej jazdy samochodem. Do czynności tych należy sprawdzenie ilości paliwa i płynów eksploatacyjnych, stanu ogumienia, oświetlenia samochodu, sygnalizacji dźwiękowej samochodu, skuteczności działania hamulców i wyposażenia dodatkowego samochodu, warunkującego bezpieczne przewożenie pasażerów.

Taksówkarz dba o bezpieczeństwo własne, przewożonych osób oraz innych użytkowników drogi. Uczestnicząc w ruchu drogowym, jest zobowiązany do udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych oraz w nagłych przypadkach klientom. Taksówkarz podczas realizacji usługi może korzystać z urządzeń nawigacyjnych. Prowadzi on również dokumentację jazdy w zakresie świadczonych usług. Zabezpiecza samochód przed kradzieżą, uruchomieniem i użyciem przez osoby niepowołane.

Sposoby wykonywania pracy:

Pracownik w zawodzie taksówkarz wykonuje pracę polegającą na:

- znalezieniu optymalnej trasy przejazdu do miejsca wyznaczonego przez klienta,
- przewożeniu osób i ich bagażu podręcznego w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne, przewożonych osób oraz innych użytkowników drogi,
- utrzymaniu samochodu w dobrym stanie technicznym poprzez sprawdzenie ilości paliwa i płynów eksploatacyjnych, stanu ogumienia, oświetlenia samochodu, sygnalizacji dźwiękowej samochodu, skuteczności działania hamulców i wyposażenia dodatkowego samochodu w celu zapewnienia bezpiecznej jazdy,
- udzielaniu pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych,

- prowadzeniu dokumentacji jazdy w zakresie świadczonych usług, a w szczególności wystawianiu paragonu lub faktury za wykonaną usługę oraz obsługiwaniu kasy fiskalnej,
- zabezpieczaniu samochodu przed kradzieżą, uruchomieniem i użyciem przez osoby niepowołane oraz zabezpieczaniu środków pieniężnych przed kradzieżą lub zaborem.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Obecnie (2018 r.) w polskim systemie edukacji zawodowej nie kształci się w zawodzie taksówkarz i do podjęcia pracy nie jest wymagane posiadanie określonego formalnego wykształcenia.

Jednak pracodawcy z reguły wymagają od taksówkarzy posiadania wykształcenia minimum na poziomie szkoły podstawowej (dawniej gimnazjum). Wskazana jest również znajomość w stopniu komunikatywnym języków obcych (np. angielskiego, niemieckiego czy rosyjskiego).

Alternatywne wykształcenie można zdobyć:

- na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodzie pokrewnym kierowca mechanik,
- kończąc kwalifikacyjny kurs zawodowy w tym zawodzie w zakresie kwalifikacji AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego.

Od osób wykonujących zawód taksówkarz pracodawcy z reguły oczekują:

- prawa jazdy minimum kategorii B,
- znajomości przepisów ruchu drogowego,
- licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką (jeśli w danym mieście obowiązują egzaminy, to do zatrudnienia na podstawie licencji innego przedsiębiorcy również wymagany jest zdany egzamin. Istnieją dwie możliwości zdobycia licencji: najprostszą drogą jest założenie działalności i odbiór własnej licencji po spełnieniu warunków określanych przez urząd gminy, gdzie prowadzona będzie działalność lub zatrudnienie się u przedsiębiorcy posiadającego licencję, na przykład w korporacji TAXI),
- zdanego egzaminu z topografii obszaru prowadzenia działalności przewozowej, jeśli wymaga tego urząd danej gminy,
- aktualnych badań lekarskich oraz psychotechnicznych,
- uczestnictwa w szkoleniach oraz kursach organizowanych w korporacjach przez stowarzyszenia i inne organizacje branżowe lub wyspecjalizowane szkoły i ośrodki szkoleniowe,
- znajomości języka obcego w zakresie umożliwiającym komunikację z klientem zagranicznym.

Możliwości podjęcia pracy w zawodzie:

Osoba, która zamierza podjąć pracę w zawodzie taksówkarz powinna założyć działalność gospodarczą, wykupić licencję, wyposażyć auto w niezbędne urządzenia (taksometr, kasę fiskalną, „kogut TAXI”) oraz posiadać aktualne wymagane przepisami prawa badania lekarskie.

Samochód, który służy do wykonywania pracy, musi mieć aktualne badania techniczne i ubezpieczenie OC. Kierowca musi mieć ukończone 18 lub 21 lat (w zależności od regionu, gdzie prowadzona jest działalność) oraz orzeczenie o niekaralności. Dodatkowo niektóre miasta liczące powyżej 100 tys. mieszkańców mogą nałożyć na taksówkarza obowiązek odbycia szkolenia oraz zdania egzaminu w zakresie transportu drogowego taksówką. Po spełnieniu powyższych wymogów taksówkarz może starać się o przyjęcie do korporacji lub wykonywać zawód samodzielnie.

Kierowca autobusu (Kod: 833101)

Synteza zawodu:

Kierowca autobusu prowadzi pojazdy samochodowe przeznaczone do przewozu więcej niż dziewięciu osób łącznie z kierowcą (bez przyczep i z przyczepami). Kieruje autobusem zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym i ustawą o czasie pracy kierowców. Przewozi i obsługuje pasażerów oraz ich bagaż na wyznaczonych trasach w regularnej komunikacji krajowej (miejskiej, podmiejskiej, dalekobieżnej) i zagranicznej oraz w przewozach okazjonalnych. Dbą o bezpieczeństwo własne, pasażerów i ich bagażu oraz o komfort jazdy pasażerów. Reprezentuje operatora i organizatora transportu poprzez wysoką kulturę osobistą oraz schludny ubiór zgodny z wymogami firmy. Użytkuje autobus zgodnie z jego przeznaczeniem, dba o czystość i estetykę autobusu.

Opis pracy:

Kierowca autobusu odpowiada za bezpieczny przewóz osób i ich bagażu na wyznaczonych trasach. Przestrzega przepisów ruchu drogowego oraz zobowiązany jest korzystać z dróg publicznych w sposób prawidłowy i bezpieczny w różnych warunkach drogowych i atmosferycznych. Podczas wykonywania zadań zawodowych kontaktuje się z pasażerami, pracodawcą oraz innymi osobami (np. policja, straż graniczna, pomoc drogowa). Udziela pasażerom informacji o podróży, rozwiązuje konflikty pomiędzy pasażerami. Do jego obowiązków należy dbałość o stan techniczny autobusu. Wykonuje obsługę codzienną oraz drobne naprawy (nie wymagające ingerencji stacji obsługi autobusów), w przypadku ich zaistnienia podczas jazdy. Na trasach dalekobieżnych kierowca autobusu przestrzega przepisów obowiązujących na terytorium danego państwa oraz współpracuje z kierowcą zmiennikiem, który często pełni również funkcję pilota, a także z przewodnikiem wycieczek.

Sposoby wykonywania pracy:

Pracownik w zawodzie kierowca autobusu wykonuje działania polegające na:

- organizowaniu stanowiska pracy zgodnie z przepisami prawa pracy i BHP,
- sprawdzaniu stanu technicznego pojazdu przed wyjazdem (w szczególności dotyczy to tras dalekobieżnych),
- przygotowywaniu autobusu do jazdy między innymi poprzez wykonywanie obsługi codziennej,
- dbaniu o bezpieczeństwo własne, pasażerów i innych uczestników drogi,
- sprzedawaniu biletów pasażerom,
- obsługiwaniu pasażerów zgodnie z instrukcją operatora/przewoźnika,
- kierowaniu autobusem zgodnie z przepisami ruchu drogowego i posiadanymi uprawnieniami,
- przestrzeganiu czasu prowadzenia pojazdu, przerw oraz odpoczynku,
- dostosowywaniu się do poleceń dyspozytora ruchu i organizatora transportu oraz innych organów kontrolnych,
- prowadzeniu dokumentacji przewozu oraz dokumentacji autobusu,
- tankowaniu pojazdu, o ile nie wymaga dodatkowych uprawnień,
- usuwaniu bądź zgłaszaniu właściwym służbom operatora/przewoźnika usterek powstałych podczas jazdy,
- zabezpieczaniu pojazdu przed kradzieżą, uruchomieniem lub użyciem przez osoby niepowołane.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Pracę w zawodzie kierowca autobusu może wykonywać osoba posiadająca wykształcenie na poziomie podstawowym.

Pracodawcy preferują osoby z wykształceniem zawodowym (branżowa szkoła I/II stopnia lub technikum) na kierunkach związanych z budową i naprawą pojazdów.

Praca kierowcy autobusu wymaga specjalnych uprawnień i dokumentów:

- prawa jazdy, które uprawnia do prowadzenia autobusów (prawo jazdy kategorii D, D+E, D1, D1+E),
- Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej, wydawanego na podstawie ukończonego kursu na przewóz osób:
 - kierowcom posiadającym prawo jazdy kategorii D, D+E, D1 lub D1+E, wydane od 10 września 2008 r. na podstawie zdanego egzaminu uprawniającego do zawodowego przewożenia towarów, poprzedzonego kursem (kwalifikacja wstępna) z zakresu techniki prowadzenia pojazdu, przepisów transportowych, zasad bezpieczeństwa i organizacji logistyki, zasad przewożenia pasażerów,
 - kierowcom posiadającym prawo jazdy kategorii D, D+E, D1 lub D1+E, wydane przed 10 września 2008 r. na podstawie ukończonego szkolenia okresowego z zakresu aktualnych przepisów i techniki jazdy.

Do uzyskania Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej konieczne jest przedłożenie we właściwym organie wydającym prawo jazdy:

- orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy. Obecnie (2018 r.) zarówno badania lekarskie, jak i badania psychologiczne powinny być przeprowadzane:
 - co 5 lat – do czasu ukończenia przez kierowcę 60 lat,
 - co 30 miesięcy – po ukończeniu przez kierowcę 60 roku życia.

Pierwsze badania są wykonywane przed wydaniem Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej, a kolejne w terminach ukończenia szkolenia okresowego,

- zaświadczenia o ukończeniu szkolenia okresowego z zakresu aktualnych przepisów i techniki jazdy, w celu przedłużenia Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej o kolejnych 5 lat.

Pracodawcy preferują kierowców z komunikatywną znajomością języka obcego, w szczególności w transporcie międzynarodowym.

Kierowca autocysterny (Kod: 833201)

Synteza zawodu:

Kierowca autocysterny dokonuje załadunku produktów do autocysterny, ich przewozu i rozładunku.

Kierowca autocysterny jest zawodem o charakterze usługowym. Celem pracy kierowcy autocysterny jest fizyczne przemieszczanie produktów w łańcuchu dostaw. Jest odpowiedzialny za załadunek i rozładunek prowadzony odpowiednią metodą, w zależności od rodzaju przewożonej substancji (z wykorzystaniem wahadła gazowego, metodą grawitacyjną, pomp spalinowych, pomp elektrycznych, zaworów, nalewaków) oraz jest odpowiedzialny za stosowanie właściwych środków ochrony, uziemienia, zabezpieczenia. Podczas przewozu kontroluje właściwości fizyko-chemiczne transportowanych substancji np. mleko – właściwa temperatura; parafina, gazy techniczne – ciśnienie – z wykorzystaniem specjalistycznych przyrządów pomiarowych. Jego obowiązkiem jest weryfikacja dokumentów przewozowych (listy przewozowe, faktury, WZ). W przypadku przewozu towarów niebezpiecznych – oznakowuje pojazd zgodnie z ADR (tablice wyróżniające i nalepki ostrzegawcze) oraz sporządza odpowiedni dokument przewozowy. Prowadzi pojazd zgodnie z przepisami ruchu drogowego i rozporządzeniem dotyczącym czasu pracy kierowcy. Sprawuje kontrolę nad stanem technicznym pojazdu: oświetleniem, stanem ogumienia, poziomami płynów eksploatacyjnych, kontroluje wycieki.

Zadania zawodowe:

- sprawdzanie stanu technicznego autocysterny,
- planowanie przewozu autocysterną na podstawie dokumentacji przewozowej,
- prowadzenie załadunku autocysterny,
- przygotowywanie autocysterny do przewozu wraz z jego oznakowaniem,

- przewożenie powierzonych materiałów autocysterną zgodnie z przepisami ruchu drogowego,
- prowadzenie dokumentacji przewozowej autocysterny z wykorzystaniem aparatury kontrolno-pomiarowej,
- prowadzenie rozładunku autocysterny,
- organizowanie pracy zgodnie z przepisami BHP, ochrony ppoż. ochrony środowiska i ergonomii.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie:

Kierowca autocysterny powinien posiadać uprawnienia do wykonywania zawodu kierowcy, które można uzyskać poprzez ukończenie szkoleń zakończonych egzaminami państwowymi. Nie jest określone minimalne wykształcenie do pracy w tym zawodzie. Pożądany poziom wykształcenia to zasadnicze zawodowe. Wymagane jest prawo jazdy odpowiedniej kategorii (C, C+E). W przypadku pojazdów powyżej 3,5 t dopuszczalnej masy całkowitej wymagane są dodatkowe kwalifikacje potwierdzane odrębnym egzaminem. W przypadku kierowców, którzy uzyskali prawo jazdy kategorii C do 2009 roku wymagane jest ukończenie kursu, bez konieczności zdawania dodatkowego egzaminu. Kierowca autocysterny musi posiadać orzeczenie lekarskie i psychologiczne o braku przeciwwskazań do wykonywania zawodu. Musi posiadać uprawnienia do obsługi transportowych urządzeń ciśnieniowych (UNO). W przypadku przewozu towarów niebezpiecznych musi posiadać podstawowe uprawnienia do przewozu materiałów niebezpiecznych (ADR) za pomocą autocysterny. W przypadku przewozu artykułów spożywczych musi posiadać książeczkę zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych. W przypadku transportu międzynarodowego powinien legitymować się znajomością języka obcego na poziomie podstawowym.

Kierowca ciągnika siodłowego (Kod: 833202)

Synteza zawodu:

Kierowca ciągnika siodłowego wykonuje usługi przewozowe polegające na transporcie różnego rodzaju ładunków w komunikacji krajowej i zagranicznej. Prowadzi pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony, z wyjątkiem autobusów.

Opis pracy:

Kierowca ciągnika siodłowego odpowiada za bezpieczny transport przewożonych ładunków. Transportuje towar w określone miejsce najczęściej w wyznaczonym czasie. Powinien przy tym stosować się do zasad, dzięki którym nie narazi na niebezpieczeństwo siebie, innych uczestników ruchu drogowego oraz przewożonego ładunku.

Do jego obowiązków należy również dbanie o dobry stan techniczny pojazdu. Kierowca ciągnika siodłowego przestrzega przepisów obowiązujących na terytorium państwa, w którym wykonuje transport.

Kierowcy pracujący za granicą powinni znać język obcy w stopniu komunikatywnym.

Sposoby wykonywania pracy:

Kierowca ciągnika siodłowego wykonuje pracę polegającą na:

- przygotowaniu miejsca pracy, sprawdzaniu stanu: paliwa i płynów eksploatacyjnych, ogumienia, oświetlenia, sygnalizacji dźwiękowej, skuteczności działania hamulców i wyposażenia dodatkowego oraz zabezpieczenia ładunku przed przemieszczaniem się,
- dbaniu o bezpieczeństwo własne i innych użytkowników dróg, a także przewożonych ładunków,
- prowadzeniu dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- przewożeniu ładunków na wyznaczonych trasach w komunikacji krajowej i międzynarodowej,

- nadzorowaniu załadunku i rozładunku towarów bądź też samodzielnym wykonaniu tych czynności, ze zwróceniem szczególnej uwagi na prawidłowe rozmieszczenie ładunku na naczepie, tak aby nie dochodziło do przeciążenia poszczególnych osi pojazdu,
- zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą, uruchomieniem i niechcianym użyciem przez osoby nieuprawnione,
- udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanym w kolizjach lub wypadkach drogowych,
- przyswojeniu zasad i warunków przewozu określonych rodzajów ładunków, np. ładunków niebezpiecznych, płynów, gazów, artykułów spożywczych itp.,
- wykonywaniu czynności administracyjnych związanych z załadunkiem i rozładunkiem towarów (odprawy graniczne, czynności celne, sanitarne).

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Obecnie (2018 r.) pracę w zawodzie kierowca ciągnika siodłowego może wykonywać osoba posiadająca wykształcenie na poziomie podstawowym, jednakże preferowane jest wykształcenie zawodowe (branżowa szkoła I stopnia – dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w obszarze mechanicznym i transportu.

Warunkiem koniecznym do wykonywania zawodu kierowca ciągnika siodłowego jest posiadanie:

- prawa jazdy kategorii C+E ,
- prawa jazdy kategorii C1+E w przypadku kierowania zespołem pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 12 t,
- Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej wydawanego na podstawie ukończonego kursu na przewóz rzeczy:
 - kierowcom posiadającym prawo jazdy kategorii C wydane od 10 września 2009 r. (włącznie) na podstawie zdanego egzaminu uprawniającego do zawodowego przewożenia towarów, poprzedzonego kursem (kwalifikacja wstępna) z zakresu techniki prowadzenia pojazdu, przepisów transportowych, zasad bezpieczeństwa i organizacji logistyki, zasad przewożenia pasażerów,
 - kierowcom posiadającym prawo jazdy kategorii C wydane przed 10 września 2009 r. na podstawie ukończonego szkolenia okresowego z zakresu aktualnych przepisów i techniki jazdy;
- zaświadczenia o ukończeniu szkolenia okresowego z zakresu aktualnych przepisów i techniki jazdy w celu przedłużenia Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej o kolejne 5 lat,
- zaświadczenia o ukończonych kursach specjalistycznych związanych z przewozem np. materiałów niebezpiecznych – ADR, produktów łatwo psujących się, żywych zwierząt i innych,
- orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

Obecnie (2018 r.) zarówno badania lekarskie, jak i badania psychologiczne powinny być przeprowadzane:

- co 5 lat – do ukończenia przez kierowcę 60 lat,
- co 30 miesięcy – po ukończeniu przez kierowcę 60 roku życia.

Podjęcie pracy w zawodzie kierowca ciągnika siodłowego ułatwia:

- dyplom potwierdzający nabycie kwalifikacji zawodowych w pokrewnym zawodzie szkolnym kierowca mechanik (wydawany będzie od 2019 r.), po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną,
- świadectwo potwierdzające nabycie kwalifikacji AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego w zawodzie pokrewnym kierowca mechanik, uzyskane po skończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdaniu egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Kierowca samochodu ciężarowego (Kod: 833203)

Synteza zawodu:

Kierowca samochodu ciężarowego prowadzi pojazdy w ruchu krajowym oraz międzynarodowym. Wykonuje czynności związane z przygotowaniem pojazdu do przewozu, prowadzeniem prac załadunkowych i rozładunkowych, należytnym wykonaniem przewozu na wyznaczonych trasach. Do zadań kierowcy samochodu ciężarowego należy także ochrona powierzonego ładunku przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub zaginięciem oraz prowadzenie dokumentacji przewozowej i jej rozliczenie po zakończeniu operacji transportowej.

Kierowanie samochodem ciężarowym odbywa się zgodnie z przepisami prawa ruchu drogowego i posiadanymi uprawnieniami (prawo jazdy kategorii C lub C+E, C1 lub C1+E).

Opis pracy:

Kierowca samochodu ciężarowego prowadzi pojazdy samochodowe, z wyjątkiem autobusów, o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony, z przyczepami i bez przyczep, przeznaczone do publicznego transportu drogowego. Pojazdami tymi przewozi różnego rodzaju ładunki w komunikacji krajowej i międzynarodowej. Nadzoruje załadunek i rozładunek oraz zabezpiecza przewożony ładunek przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zaginięciem.

Do obowiązków kierowcy należy także przygotowanie pojazdu do transportu oraz obsługa codzienna, konserwacja i drobne naprawy usterek pojazdu powstałych podczas jazdy.

Kierowca zobowiązany jest pobrać i skompletować konieczną dokumentację dotyczącą kierowcy, pojazdu i ładunku.

Sposoby wykonywania pracy:

Kierowca samochodu ciężarowego odpowiada za bezpieczny przewóz towarów oraz podejmuje decyzje wpływające na bezpieczeństwo własne i przewożonego towaru.

Kierowca ciężarówki, mieszczącej się w kategorii lekkich samochodów ciężarowych, używa jej do transportu w ruchu krajowym, najczęściej w najbliższej okolicy pracodawcy.

Transport międzynarodowy wiąże się z dodatkowymi obowiązkami (np. załatwianie formalności celnych) oraz monotonią pracy (np. postoje na granicach czy związane z załadunkiem/rozładunkiem).

W przypadku kierowców ciężarówek, zwłaszcza na trasach międzynarodowych, kontakt z ludźmi ograniczony jest do zawodowych relacji ze spedytorami, magazynierami, służbami celnymi oraz innymi kierowcami. Ponadto kierowca jest zmuszony do częstego przebywania poza domem przez dłuższy czas.

Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie:

Pracę w zawodzie kierowca samochodu ciężarowego może wykonywać osoba posiadająca wykształcenie podstawowe (ukończona 8-letnia szkoła podstawowa albo gimnazjum). Preferowane jest ukończenie kształcenia w zawodzie pokrewnym kierowca mechanik (832201).

Dla kierowcy pracującego w transporcie międzynarodowym preferowana jest znajomość języka obcego w stopniu umożliwiającym komunikację.

Kierowanie samochodem ciężarowym wymaga specjalnych uprawnień. Jest to:

- prawo jazdy, które uprawnia do prowadzenia pojazdów o masie powyżej 3,5 tony (kategoria C lub C1 dla pojazdów do 7,5 tony),
- opcjonalnie prawo jazdy, które uprawnia do prowadzenia pojazdów z przyczepą (kategoria C+E lub C1+E),
- Świadectwo Kwalifikacji Zawodowej wydawane:

- o kierowcom posiadającym prawo jazdy kategorii C, wydane po 10 września 2009 r. (włącznie), na podstawie zdanego egzaminu uprawniającego do zawodowego przewożenia towarów, poprzedzonego kursem (kwalifikacja wstępna ¹¹) z zakresu techniki prowadzenia pojazdu, przepisów transportowych, zasad bezpieczeństwa i organizacji logistyki, zasad ładowania pojazdu,
- o kierowcom posiadającym prawo jazdy kategorii C, wydane przed 10 września 2009 r., na podstawie ukończonego szkolenia okresowego z zakresu aktualnych przepisów i techniki jazdy.

Do uzyskania Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej konieczne jest przedłożenie we właściwym organie wydającym prawo jazdy:

- orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy. Obecnie (2018 r.) zarówno badania lekarskie, jak i badania psychologiczne, powinny być przeprowadzane:
 - o co 5 lat – do czasu ukończenia przez kierowcę 60 lat,
 - o co 30 miesięcy – po ukończeniu przez kierowcę 60 roku życia.

Pierwsze badania są wykonywane przed wydaniem Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej, a kolejne w terminach ukończenia szkolenia okresowego;

- zaświadczenia o ukończeniu szkolenia okresowego z zakresu aktualnych przepisów i techniki jazdy w celu przedłużenia Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej o kolejnych 5 lat.

Kierowca, który zamierza wykonywać przewozy innymi pojazdami samochodowymi niż te, dla których posiada Świadectwo Kwalifikacji Zawodowej, powinien uzupełnić swoje uprawnienia o odpowiednią kwalifikację uzupełniającą (np. kierowca samochodu ciężarowego – posiadający prawo jazdy na prowadzenie autobusów i chcący wykonywać nimi przewozy drogowe – powinien uzyskać kwalifikację uzupełniającą w zakresie przewozu osób).

Dodatkowym atutem w zawodzie kierowca samochodu ciężarowego jest wykształcenie związane z budową i naprawą pojazdów samochodowych.

Źródło:

- *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy,*
- *DORADCA 2000,,*
- *INFOdoradca+Informacje o zawodach.*

Źródła dostępne są na portalu <http://psz.praca.gov.pl/>.

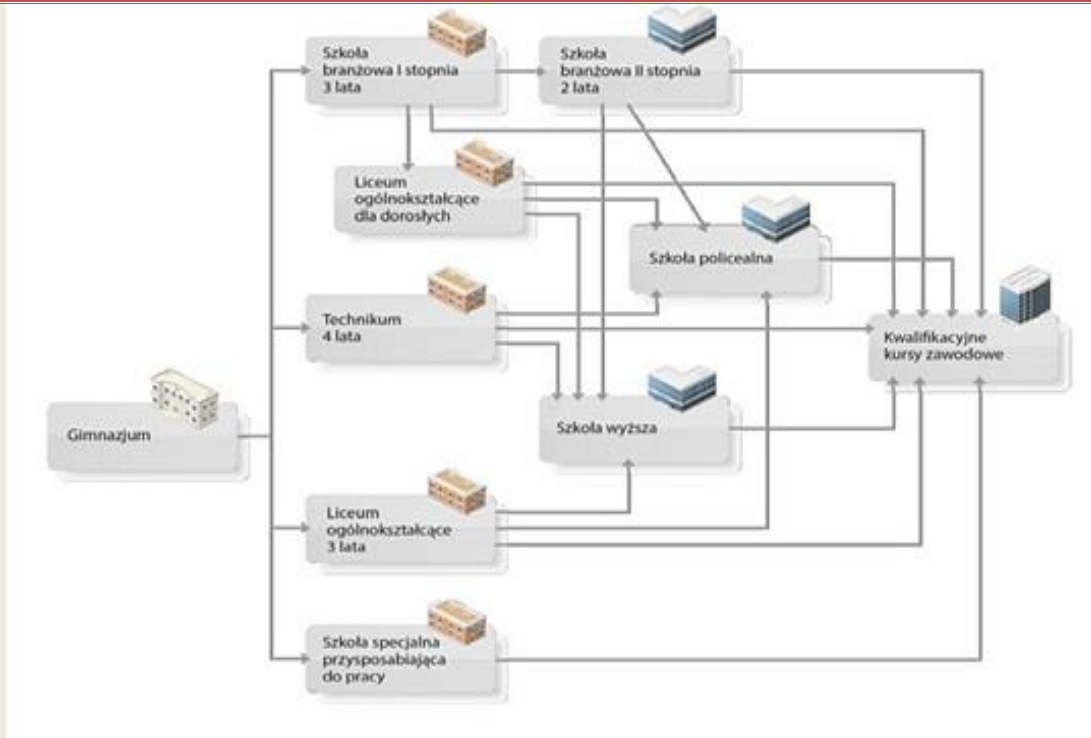
KOMPENDIUM WIEDZY

Przydatne strony WWW

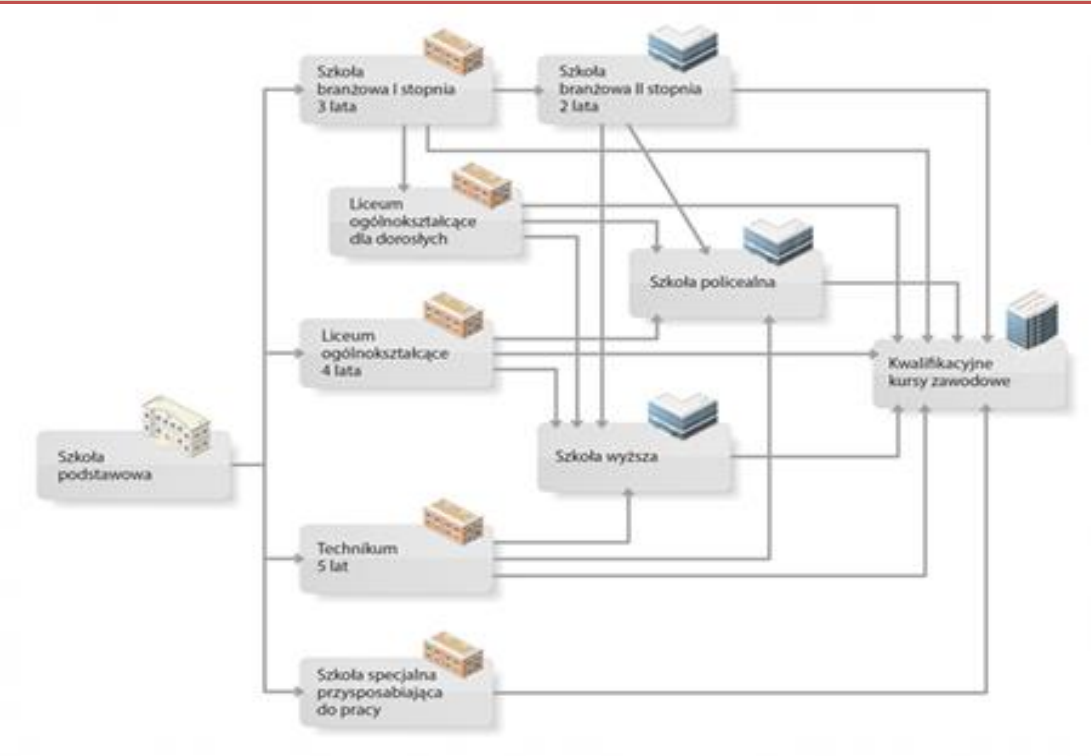
- „Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy” oraz bazy „DORADCA 2000” i „INFOdoradca + Informacje o zawodach” dostępne są na portalu Publicznych Służb Zatrudnienia <http://psz.praca.gov.pl/>.
- Rejestr instytucji szkoleniowych (lista tematyki szkoleń realizowanych przez instytucje szkoleniowe - w tym kursy prawa jazdy) dostępne są na stronie <http://stor.praca.gov.pl/>.
- Wykaz uczelni wyższych dostępny jest na stronie <http://wybierzstudia.nauka.gov.pl>. „Wybierz Studia” zawiera oficjalne informacje o kierunkach studiów. Znajdują się tu sprawdzone i rzetelne informacje pochodzące z czterech źródeł: stale aktualizowanych danych z oficjalnej bazy o szkolnictwie wyższym Logo - POLon, ocen kierunków studiów dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną, ocen działalności naukowej dokonywanych przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych oraz informacji przesłanych przez uczelnie.
- Wykazy szkół i placówek każdego szczebla zamieszczony jest na stronie <https://cie.men.gov.pl/>. Warto poszukiwać informacji o szkołach i kierunkach kształcenia na stronie Kuratorium Oświaty.
- Źródłem informacji o ofercie szkolnictwa od poziomu podstawowego do wyższego i studiów podyplomowych są informatory edukacyjne np. <http://www.idea.media.pl/>,
- Katalog zawodów, w których prowadzi kształcenie zawodowe powiat chojnicki zamieszczony jest na Platformie Internetowej Sieci Wsparcia Doradztwa Zawodowego w Powiecie Chojnickim <http://www.swdz-chojnice.pl>.

Ścieżki edukacyjne (na podstawie <https://doradztwo.ore.edu.pl>)

Schemat obowiązujący absolwentów gimnazjum od 1.09.2017, 1.09.2018, 1.09.2019:

Schemat obowiązujący absolwentów szkoły podstawowej od 1 września 2019.

2. MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA SZKOLNEGO W ZAWODACH BADANEJ BRANŻY W POWIECIE CHOJNICKIM ORAZ POWIATACH OŚCIENNYCH

Spośród wszystkich czterech zawodów nauczanych w systemie oświaty wymienionych w katalogu w dziale 1, w powiecie chojnickim oraz przyległych możliwe jest zdobycie kwalifikacji w trzech zawodach:

- ❖ technik logistyk,
- ❖ technik spedytor,
- ❖ kierowca mechanik.

W powiecie chojnickim, w roku szkolnym 2018/19 można było zdobyć jeden zawód - **TECHNIK LOGISTYK**.

Edukację w tym zawodzie prowadziły dwie szkoły:

- Szkoła Techniczna Bydgoskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego Stowarzyszenie Oświatowo-Techniczne
Adres: ul. Kościerska 10, 89-600 Chojnice
Telefon: 882616197; Strona internetowa: <http://www.bzdz.pl>
- Technikum nr 2
Adres: Dworcowa 1, 89-600 Chojnice
Telefon: 523974940; Strona internetowa: <http://www.technikum2chojnice.pl>

Zgodnie z informacją uzyskaną z Wydziału Edukacji i Sportu Starostwa Powiatowego w Chojnicach z nauki ww. zawodu w badanym okresie skorzystało:

- ❖ Szkoła Techniczna Bydgoskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego Stowarzyszenie Oświatowo-Techniczne
 - ✓ I klasa – 86 osób,
 - ✓ II klasa – 98 osób,
 - ✓ III klasa – 83 osoby,
 - ✓ IV klasa (absolwenci) – 64 osoby,
- ❖ Technikum nr 2 w Chojnicach
 - ✓ I klasa – 49 osób,
 - ✓ II klasa – 38 osób,
 - ✓ III klasa – 28 osób,
 - ✓ IV klasa (absolwenci) – 42 osoby.

A zatem w ramach edukacji szkolnej 2018/19, w dwóch jednostkach na terenie powiatu chojnickiego w zawodzie technik logistyk kształciło się łącznie 488 uczniów (w tym 106 absolwentów).

W powiatach ościennych, tj.: w powiecie bytowskim, kościerskim, starogardzkim, sępoleńskim oraz tucholskim, istnieje możliwość zdobycia kwalifikacji w następujących zawodach (stan na czerwiec 2019 r.):

POWIAT BYTOWSKI

Technik logistyk

- Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych im. Stanisława Staszica
Technikum nr 2

Adres: ul. Derdowskiego 3, 77-100 Bytów

Telefon: 598223014

Strona internetowa: <http://www.zserbytow.edu.pl>

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
Technikum w Łodzi

Adres: Łódź 11, 77-200 Miastko

Telefon: 598572409

Strona internetowa: <http://www.lodzierz.pl>

Technik spedytor

- Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych im. Stanisława Staszica
Technikum nr 2

Adres: ul. Derdowskiego 3, 77-100 Bytów

Telefon: 598223014

Strona internetowa: <http://www.zserbytow.edu.pl>

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
Technikum w Łodzi

Adres: Łódź 11, 77-200 Miastko

Telefon: 598572409

Strona internetowa: <http://www.lodzierz.pl>

POWIAT KOŚCIERSKI

Technik logistyk

- Powiatowy Zespół Szkół Nr 1

Adres: ul. Sikorskiego 1, 83-400 Kościerzyna

Telefon: (58) 686-36-56

Strona internetowa: www.pzs1.pl

Kierowca mechanik

- Powiatowy Zespół Szkół nr 2

Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2

Adres: ul. Wybickiego 1, 83-400 Kościerzyna

Telefon: 586863586

Strona internetowa: <http://www.pzs2.edu.pl>

POWIAT STAROGARDZKI

Technik logistyk

- Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu "Żak"

Adres: ul. Rynek 34, 83-200 Starogard Gdański

Telefon: 585622650

Strona internetowa: <http://www.zak.edu.pl>

- Prywatne Policealne Studium Zawodowe "Wiedza"

Adres: ul. Kościuszki 131, 83-200 Starogard Gdański

Telefon: 587751997

Strona internetowa: <http://www.wiedza-szkola.pl>

- Zespół Szkół Ekonomicznych

✓ *Technikum nr 1*

✓ *Kociewskie Centrum Kształcenia Ustawicznego*

Adres: ul. Jana Sobieskiego 6, 83-200 Starogard Gdański

Telefon: 585622249

Strona internetowa: <http://www.zse.com.pl>

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych

Technikum

Adres: ul. Kociewska 7, 83-220 Skórcz

Telefon: 585824248

Strona internetowa: <http://www.zspskorcz.pl>

Technik spedytor

- Zespół Szkół Ekonomicznych -
Technikum nr 1

Adres: ul. Jana Sobieskiego 6, 83-200 Starogard Gdański

Telefon: 585622249

Strona internetowa: <http://www.zse.com.pl>

Kierowca mechanik

- Zespół Szkół Zawodowych w Starogardzie Gdańskim
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1

Adres: ul. Paderewskiego 11, 83-200 Starogard Gdański

Telefon: 585625081

Strona internetowa: <http://www.zszstarogard.pl>

POWIAT SĘPOLEŃSKI

Technik logistyk

- Zespół Szkół - Centrum Edukacyjne
Technikum

Adres: ul. Pocztowa 14b, 89-410 Więcbork

Telefon: 523897160

Strona internetowa: <http://www.ckziu-wiecbork.pl>

Kierowca mechanik

- Zespół Szkół - Centrum Edukacyjne
Branżowa szkoła I stopnia: wielozawodowa

Adres: ul. Pocztowa 14b, 89-410 Więcbork

Telefon: 523897160

Strona internetowa: <http://www.ckziu-wiecbork.pl>

POWIAT TUCHOLSKI

Technik logistyk

- Zespół Szkół Licealnych i Technicznych
im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi
Technikum nr 1

Adres: ul. Świecka 89a, 89-500 Tuchola

Telefon: (052) 33 433 63

Strona internetowa: www.zslit-tuchola.pl

Kierowca mechanik

- Zespół Szkół Licealnych i Technicznych
im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi
Branżowa szkoła I stopnia

Adres: ul. Świecka 89a, 89-500 Tuchola

Telefon: (052) 33 433 63

Strona internetowa: www.zslit-tuchola.pl

Źródło:

- informacja Wydziału Edukacji i Sportu – Starostwo Powiatowe w Chojnicach,
- platforma Internetowa Sieci Wsparcia Doradztwa Zawodowego w Powiecie Chojnickim (<http://www.swdz-chojnice.pl/>) – stan na czerwiec 2019 r.,
- baza szkół zamieszczona na portalach Kuratorium Oświaty - stan na czerwiec 2019 r.,
- strony internetowe szkół - stan na czerwiec 2019 r.

3. PODMIOTY GOSPODARCZE Z TERENU POWIATU CHOJNICKIEGO

I. BAZA REGON

Podjmując kontakty z pracodawcami korzystano z rejestru REGON oraz bazy podmiotów gospodarczych prowadzonej przez tutejszy urząd pracy.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w końcu grudnia 2018 roku na terenie powiatu chojnickiego 345 podmiotów prowadziło działalność w branży „Transport drogowy i logistyka”.

Do celów badania wyselekcjonowano podmioty z dwóch działów PKD 49,52, które zawierają omawiane zawody: organizator transportu drogowego, specjalista do spraw logistyki, specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu, technik transportu drogowego, pracownik działu logistyki, spedytor, technik logistyk, technik spedytor, informator ruchu pasażerskiego, dyspozytor radiotaxi, dyspozytor transportu samochodowego, ekspedytor, konstruktor rozkładów jazdy, kierowca mechanik, kierowca samochodu dostawczego, kierowca samochodu osobowego, przewoźnik osób, taksówkarz, kierowca autobusu, kierowca autocysterny, kierowca ciągnika siodłowego, kierowca samochodu ciężarowego.

Dla oceny potencjału lokalnego rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach współpracuje z Głównym Urzędem Statystycznym. Pozyskujemy informacje dotyczące podmiotów nowo powstałych na terenie powiatu chojnickiego. Z otrzymanych danych wynika, że w 2018 roku na terenie powiatu chojnickiego zarejestrowano 632 nowe podmioty gospodarcze, w tym 36 związanych z transportem drogowym i logistyką.

Tabela 1. Liczba podmiotów nowo powstałych w 2018 roku na terenie powiatu chojnickiego, w poszczególnych miesiącach, z uwzględnieniem podmiotów nowo powstałych dotyczących badanej branży.

Miesiąc		POWIAT CHOJNICKI	Miasto i gmina Chojnice	Miasto i gmina Brusy	Miasto i gmina Czersk	Gmina Konarzyny
Styczeń	Ogółem	82	54	8	19	1
	Badana branża	10	6	1	3	0
Luty	Ogółem	62	38	5	16	2
	Badana branża	4	3	0	1	0
Marzec	Ogółem	80	46	11	21	2
	Badana branża	7	3	1	2	1
Kwiecień	Ogółem	61	43	7	11	0
	Badana branża	3	1	1	1	0
Maj	Ogółem	54	32	7	15	0
	Badana branża	2	1	0	1	0
Czerwiec	Ogółem	33	21	4	7	1
	Badana branża	2	1	0	1	0
Lipiec	Ogółem	36	28	2	6	0
	Badana branża	0	0	0	0	0
Sierpień	Ogółem	50	38	2	10	0

	Badana branża	5	4	1	0	0
Wrzesień	Ogółem	46	28	4	12	2
	Badana branża	0	0	0	0	0
Październik	Ogółem	35	20	3	9	3
	Badana branża	0	0	0	0	0
Listopad	Ogółem	40	33	3	3	1
	Badana branża	1	1	0	0	0
Grudzień	Ogółem	53	34	8	10	1
	Badana branża	3	2	1	0	0
Ogółem		632	416	64	139	13
Ogółem - badana branża		37	22	5	9	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z 632 utworzonych firm, 37 działało w branży transport drogowy i logistyka, tj. 5,9%. Większość podmiotów powstało na terenie miasta i gminy Chojnice (416 firm, tj. prawie 66% ogółu). Podobnie wygląda to w przypadku podmiotów z branży transport drogowy i logistyka (22 firmy, tj. 60% ogółu).

II. BAZA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CHOJNICACH

Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach prowadzi bazę podmiotów gospodarczych, które współpracowały bądź współpracują z PUP w Chojnicach. Według stanu na dzień 31.12.2018 roku zawierała ona 4.309 podmiotów, w tym 395 działających w analizowanej branży.

III. POŚREDNICTWO PRACY POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CHOJNICACH

Pośrednictwo pracy polega na:

- udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- udzielaniu pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
- upowszechnianiu oferty pracy,
- pozyskiwaniu ofert pracy,
- udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy,
- inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami,
- informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach,
- informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,
- współdziałaniu z innymi instytucjami rynku pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania.

Tabela 2. Liczba miejsc pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w zawodach związanych z branżą transport drogowy i logistyka (lata 2017-2018).

Nazwa zawodu	styczeń- grudzień 2017	styczeń- grudzień 2018	Wzrost + Spadek -
Organizator transportu drogowego	0	0	0
Specjalista do spraw logistyki	1	15	+14
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	0	0	0
Technik transportu drogowego	1	0	-1
Pracownik działu logistyki	1	2	+1
Spedytor	8	3	-5
Technik logistyk	4	0	-4
Technik spedytor	0	0	0
Informator ruchu pasażerskiego	0	0	0
Dyspozytor radiotaxi	0	0	0
Dyspozytor transportu samochodowego	1	1	0
Ekspedytor	0	0	0
Konstruktor rozkładów jazdy	0	0	0
Kierowca mechanik	2	10	+8
Kierowca samochodu dostawczego	26	47	+21
Kierowca samochodu osobowego	12	4	-8
Przewoźnik osób	0	0	0
Taksówkarz	0	0	0
Kierowca autobusu	5	2	-3
Kierowca autocysterny	0	0	0
Kierowca ciągnika siodłowego	5	0	-5
Kierowca samochodu ciężarowego	139	135	-4
Ogółem	205	219	+14

Źródło: Opracowanie własne

4. OSOBY BEZROBOTNE ZAREJESTROWANE W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W CHOJNICACH W BRANŻY TRANSPORT DROGOWY I LOGISTYKA

Tabela 3. Osoby bezrobotne zarejestrowane w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w zawodach związanych z branżą transport drogowy i logistyka (stan na dzień 31.12.2017 r. oraz 31.12.2018 r.).

Nazwa zawodu	Liczba osób zarejestrowanych		
	31.12.2017	31.12.2018	Wzrost + Spadek -
Organizator transportu drogowego	0	0	0
Specjalista do spraw logistyki	3	2	-1
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	0	0	0
Technik transportu drogowego	0	0	0
Pracownik działu logistyki	0	0	0
Spedytor	0	1	+1
Technik logistyk	4	10	+6
Technik spedytor	1	0	-1
Informator ruchu pasażerskiego	0	0	0
Dyspozytor radiotaxi	0	0	0
Dyspozytor transportu samochodowego	0	0	0
Ekspedytor	0	0	0
Konstruktor rozkładów jazdy	0	0	0
Kierowca mechanik	0	0	0
Kierowca samochodu dostawczego	0	0	0
Kierowca samochodu osobowego	4	3	-1
Przewoźnik osób	0	0	0
Taksówkarz	0	0	0
Kierowca autobusu	1	0	-1
Kierowca autocysterny	0	0	0
Kierowca ciągnika siodłowego	0	0	0
kierowca samochodu ciężarowego	9	9	0
Ogółem	22	25	+3

Źródło: Opracowanie własne

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. zarejestrowani byli:

Technik logistyk: 10 osób

- w tej grupie 9 osób nie ukończyło 30 r. ż.;

- 9 osób ukończyło szkołę średnią z terenu powiatu chojnickiego (6 osób – Technikum Nr 2 w Chojnicach, 3 osoby - Szkołę Techniczną Bydgoskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego Stowarzyszenie Oświatowo-Techniczne)

- w tej grupie jest też 6 kobiet.

Zamieszkują oni w nast. gminach:

- gmina miejska Chojnice: 4 osoby

- gmina wiejska Chojnice: 2 osoby

- gmina Brusy: 3 osoby

- gmina Czersk: 1 osoba.

Kierowca samochodu ciężarowego: 9 osób

- w tej grupie 6 osób ukończyło 50 r. ż.,
 - w tej grupie występują wyłącznie mężczyźni
- Zamieszkują oni w nast. gminach:
- gmina miejska Chojnice: 3 osoby
 - gmina wiejska Chojnice: 1 osoba
 - gmina Brusy: 2 osoby
 - gmina Czersk: 3 osoby.

Kierowca samochodu osobowego: 3 osoby

- w tej grupie wszystkie osoby ukończyły 50 r. ż.
 - w tej grupie występują wyłącznie mężczyźni
- Zamieszkują oni w nast. gminach:
- gmina Brusy: 1 osoba
 - gmina Czersk: 2 osoby.

Specjalista do spraw logistyki: 2 osoby

- w tej grupie wszystkie osoby ukończyły 30 r. ż.
 - w tej grupie występują wyłącznie mężczyźni
- Zamieszkują oni w nast. gminach:
- gmina wiejska Chojnice: 1 osoba
 - gmina Czersk: 1 osoba.

Spedytor: 1 osoba

- osoba nie ukończyła 30 r. ż.
- mężczyzna
- zamieszkuje on w gminie Czersk.

5. BAROMETR ZAWODÓW NA ROK 2019

„Barometr zawodów” to krótkookresowa (jednoroczna) prognoza określająca zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w nadchodzącym roku.

Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach corocznie przystępuje do realizacji badania „Barometr zawodów”. Projekt ma charakter ogólnopolski i przeprowadzony jest na terenie wszystkich powiatowych urzędów pracy w Polsce. Do badania typuje się ekspertów lokalnego rynku pracy - pracowników powiatowych urzędów pracy, prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji zorientowanych w sytuacji na lokalnym rynku pracy. Zgodnie z zaleceniami powinny to być osoby zaangażowane we współpracę z przedsiębiorcami, w tym pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, specjalista do spraw rozwoju zawodowego oraz koordynator badania. W badaniu uczestniczą wyłącznie pracownicy, których wiedza oraz doświadczenie zawodowe gwarantują jego właściwy przebieg.

Uczestnicy badania - eksperci, w toku dyskusji udzielają odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak zmieni się zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie w nadchodzącym roku? Czy będzie ono rosnąć, maleć czy pozostanie bez zmian?
- Jak będzie się kształtować relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w danym zawodzie? Czy wystąpi deficyt poszukujących pracy czy ich nadwyżka, czy może popyt i podaż zrównoważą się?

Efektem końcowym badania jest stworzenie listy zawodów sklasyfikowanej według grup zawodów: nadwyżkowych, deficytowych oraz pozostających w równowadze pomiędzy podażą, a popytem na rynku pracy.

Po przeprowadzeniu paneli eksperckich w każdym z powiatów utworzony zostaje „Barometr zawodów” dla powiatów i województw.

Popyt i podaż na zawody z branży „Transport drogowy i logistyka” wg „Barometru zawodów” na 2019 r.

ZAWÓD W BAROMETRZE	ZAWODY W KLASYFIKACJI ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	PROGNOZA DLA ZAWODU NA 2019 ROK		
		POWIAT CHOJNICKI	WOJEWÓDZTWO POMORSKIE	POLSKA
Spedytorzy i logiści	<ul style="list-style-type: none"> • Organizator transportu drogowego • Specjalista do spraw logistyki • Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu • Technik transportu drogowego • Pracownik działu logistyki • Spedytor • Technik logistik • Technik spedytor • Dyspozytor transportu samochodowego • Ekspedytor 	równowaga	deficyt	równowaga
Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	<ul style="list-style-type: none"> • Informator ruchu pasażerskiego 	nadwyżka	nadwyżka	równowaga
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy	<ul style="list-style-type: none"> • Dyspozytor radiotaxi 	równowaga	równowaga	równowaga
Pracownicy obsługi ruchu szynowego	<ul style="list-style-type: none"> • Konstruktor rozkładów jazdy 	równowaga	równowaga	równowaga
Zaopatrzeniowcy i dostawcy	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowca mechanik • Kierowca samochodu dostawczego 	równowaga	deficyt	równowaga
Kierowcy samochodów osobowych	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowca samochodu osobowego • Przewoźnik osób • Taksówkarz 	równowaga	równowaga	równowaga
Kierowcy autobusów	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowca autobusu 	deficyt	deficyt	deficyt
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowca autocysterny • Kierowca ciągnika siodłowego • Kierowca samochodu ciężarowego 	deficyt	deficyt	deficyt
LEGENDA				
<p>Zawody deficytowe (deficyt) to te, w których w najbliższym roku nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie w ich przypadku duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka.</p>				
<p>Zawody zrównoważone (równowaga) to te, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się).</p>				
<p>Zawody nadwyżkowe (nadwyżka) to te, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców.</p>				

6. BADANIE ANKIETOWE FIRM – BRANŻA TRANSPORT DROGOWY I LOGISTYKA

W okresie maj – czerwiec 2019 r. zespół dziewięciu pośredników pracy nawiązał kontakt z 259 pracodawcami posiadającymi siedziby na terenie powiatu chojnickiego. Ostatecznie do badania ankietowego pozyskano 78 firm. 70 ankiet zostało zrealizowanych podczas bezpośrednich spotkań z pracodawcami, natomiast 8 ankiet w trakcie rozmowy telefonicznej.

I. CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW BADANIA

1. LICZEBNOŚĆ PRÓBY BADAWCZEJ

	Ogółem	Miasto Chojnice	Gmina Chojnice	Miasto i gmina Czersk	Miasto i gmina Brusy	Konarzyny
Ogólna liczba podmiotów gospodarczych z branży transport drogowy i logistyka zarejestrowanych w rejestrze REGON w 2018 roku	345	133	71	85	52	4
Liczba podmiotów biorących udział w badaniu	78	48	11	14	4	1
Udział procentowy (%) badanych w stosunku do ogólnej liczby podmiotów	23	36	15	16	8	25

Źródło: Opracowanie własne

2. CHARAKTERYSTYKA FIRM ZE WZGLĘDU NA:

▪ okres prowadzenia działalności gospodarczej

Spośród respondentów, z którymi przeprowadzono rozmowy, 50% stanowią firmy działające na rynku powyżej 15 lat. 16 firm prowadzi swoją działalność poniżej 5 lat (21%), natomiast 12 przedsiębiorców funkcjonuje w przedziale od 6 do 10 lat (15%). Pozostałe 11 to firmy istniejące na rynku od 11 do 15 lat (14%).

Tabela 4. Okres prowadzenia działalności gospodarczej.

Okres prowadzenia działalności gospodarczej (w latach)	0-5	6-10	11-15	Powyżej 15
Liczba podmiotów	16	12	11	39

Źródło: Opracowanie własne

▪ wielkość przedsiębiorstwa

Firmy, u których przeprowadzono badanie, to niemal w 70% mikroprzedsiębiorstwa (54 firmy). 17 pracodawców zalicza się do grupy małych przedsiębiorstw, a 7 to pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników.

Tabela 5. Wielkość przedsiębiorstwa.

Wielkość przedsiębiorstwa	Mikro	Małe	Średnie	Pozostałe
Liczba podmiotów	54	17	5	2

Źródło: Opracowanie własne

Prawie 17% badanych firm to jednoosobowe działalności gospodarcze (13 pracodawców).

Tabela 6. Wielkość przedsiębiorstwa i liczba zatrudnionych pracowników.

Wielkość przedsiębiorstwa	Liczba podmiotów	Liczba zatrudnionych pracowników
Mikro	13	0
	14	1
	6	2
	8	3
	3	4
	4	5
	1	6
	1	7
	4	9
Małe	4	10
	1	11
	2	15
	1	16
	2	18
	1	19
	3	20
	2	23
	1	25
Średnie	1	59
	1	66
	1	84
	1	89
	1	105
Pozostałe	1	336
	1	430

Źródło: Opracowanie własne

▪ zasięg prowadzenia działalności gospodarczej

Ponad połowa ankietowanych realizuje swoją działalność na rynku lokalnym (22 podmioty) oraz na rynku międzynarodowym (21 podmiotów). 12 firm to podmioty funkcjonujące wyłącznie na rynku krajowym, 9 respondentów zasięgiem swojej działalności obejmuje zarówno rynek lokalny i krajowy, a 8 rynek krajowy i międzynarodowy. Pozostałe 6 firm funkcjonuje jednocześnie na wszystkich rynkach tzn. lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

Tabela 7. Zasięg prowadzenia działalności.

Zasięg prowadzenia działalności	Rynek lokalny	Rynek krajowy	Rynek międzynarodowy	Rynek lokalny i krajowy	Rynek krajowy i międzynarodowy	Rynek lokalny, krajowy i międzynarodowy
Liczba odpowiedzi	22	12	21	9	8	6
Liczba podmiotów	78					

Źródło: Opracowanie własne

▪ formę prowadzonej działalności

Jak wynika z poniższej tabeli ponad 88% badanych podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Tabela 8. Forma prowadzonej działalności.

Forma prawna	Jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Spółka komandytowa
Liczba podmiotów	1	69	7	1

Źródło: Opracowanie własne

II. WSPÓŁPRACA Z PUP CHOJNICE

1. DOTYCHCZASOWA WSPÓŁPRACA

Badanie wykazało, iż prawie 70% firm (54 podmioty) współpracowało z Powiatowym Urzędem Pracy w Chojnicach. 28 podmiotów skorzystało z usług pośrednictwa pracy i zatrudnienia wspieranego. 18 firm uzyskało pomoc wyłącznie w zakresie pośrednictwa pracy, a 8 otrzymało wsparcie w ramach zatrudnienia subsydiowanego.

2. PLANOWANA WSPÓŁPRACA

Ponad 96% podmiotów biorących udział w badaniu, którzy współpracowali już z urzędem pracy, planuje jej kontynuację.

Na uwagę zasługuje fakt, iż chęć współpracy zadeklarowało również 21 firm dotychczas niewspółpracujących z urzędem.

Tabela 9. Planowana współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Chojnicach.

Ogółem	Liczba podmiotów biorących udział w badaniu	Liczba pracodawców planujących współpracę z PUP
Liczba podmiotów	78	73
Liczba podmiotów współpracujących dotychczas z PUP	54	52
Liczba podmiotów niewspółpracujących dotychczas z PUP	24	21

Źródło: Opracowanie własne

73 firmy zadeklarowały chęć współpracy z powiatowym urzędem pracy, co stanowi 94% badanych. Współpraca planowana jest między innymi w zakresie: utrzymywania kontaktu z doradcą klienta (65 podmiotów), pośrednictwa pracy (41 podmiotów) oraz subsydiowanego zatrudnienia (37 podmiotów).

Ponadto 9 firm zamierza ubiegać się o pomoc finansową z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na kształcenie ustawiczne swoich pracowników (zadeklarowana liczba szkolonych pracowników: 26), a jeden z ankietowanych wyraził zainteresowanie zatrudnieniem 2 osób bezrobotnych po uprzednim przeszkoleniu z zakresu obsługi ładowarki teleskopowej oraz uprawnień na przewóz rzeczy i osób. Proponowane kierunki kształcenia ustawicznego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego:

- prawo jazdy kategorii C+E,
- spawacz,
- operator żurawii przenośnych HDS,
- operator wózka jezdniowego,
- kursy językowe.

Tabela 10. Planowane formy współpracy z PUP.

Formy współpracy	Liczba odpowiedzi	Liczba podmiotów
Utrzymywanie kontaktu z doradcą klienta	65	73
Oferty pracy	41	
Subsydiowanie zatrudnienia	37	
Staże	11	
Zatrudnianie cudzoziemców	11	
Kształcenie ustawiczne pracowników w ramach KFS	9	
Szkolenia osób bezrobotnych	1	

Źródło: Opracowanie własne

III. ZATRUDNIANIE PRACOWNIKÓW

1. ZATRUDNIENIE W POPRZEDNIM ROKU

W 2018 roku większość analizowanych podmiotów utrzymało stan zatrudnienia na niezmiennym poziomie – 61 firm. 10 pracodawców zwiększyło zatrudnienie w swojej firmie, a w 4 odnotowano spadek zatrudnienia. Pozostali 3 ankietowani rozpoczęli działalność w 2019 roku.

Tabela 11. Zatrudnienie w poprzednim roku.

Zatrudnienie w poprzednim roku	Zachowanie stałego poziomu zatrudnienia	Zwiększenie zatrudnienia	Spadek zatrudnienia
Liczba podmiotów	61	10	4

Źródło: Opracowanie własne

2. RODZAJE ZAWIERANYCH UMÓW Z PRACOWNIKAMI

Pracodawcy najczęściej zatrudniali pracowników na podstawie umów o pracę. Takiej odpowiedzi udzieliło aż 59 pracodawców. 5 pracodawców potwierdziło, że zatrudniali pracowników zarówno zawierając umowy cywilno-prawne, jak i umowy o pracę, a 1 wyłącznie w oparciu o umowy cywilno – prawne.

Tabela 12. Rodzaje zawieranych umów z pracownikami.

Rodzaje zawieranych umów z pracownikami	Umowy o pracę	Umowy cywilno-prawne	Umowy cywilno-prawne/umowy o pracę
Liczba podmiotów	59	1	5

*z wyłączeniem jednoosobowych działalności gospodarczych

Źródło: Opracowanie własne

3. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE PRACOWNIKA W BADANYCH FIRMACH

W 49 firmach (75%) pracownicy otrzymywali miesięcznie wynagrodzenia wyższe od minimalnego.

4. PLANY DOTYCZĄCE ZATRUDNIENIA W BADANEJ BRANŻY

50 podmiotów (64%) nie zamierza zmieniać stanu zatrudnienia. 28 firm planuje rozwijać działalność poprzez wzrost zatrudnienia (liczba przewidywanych etatów to 50), natomiast żaden z badanych pracodawców nie zgłosił zamiaru zwalniania pracowników.

Tabela 13. Plany dotyczące zatrudnienia.

Stan zatrudnienia	Zachowanie stałego poziomu zatrudnienia	Zwiększenie zatrudnienia	Zmniejszenie zatrudnienia
Liczba podmiotów	50	28	-
Liczba etatów	-	50	-

Źródło: Opracowanie własne

Większość pracodawców planujących zatrudnienie (25 podmiotów) zadeklarowało, że będą przeprowadzali rekrutację na lokalnym rynku pracy.

5. OCZEKIWANIA PRACODAWCÓW WOBEC KANDYDATÓW DO PRACY

Kwalifikacje zawodowe, doświadczenie zawodowe oraz posiadanie prawa jazdy to najczęściej poszukiwane przez pracodawców kompetencje wśród kandydatów do pracy.

Tabela 14. Kluczowe kompetencje kandydatów do pracy.

Rodzaj kompetencji	Liczba odpowiedzi	Liczba podmiotów
Doświadczenie zawodowe	46	65*
Kwalifikacje zawodowe	48	
Obsługa komputera/urządzeń biurowych	7	
Prawo jazdy	43	
Wykształcenie	1	
Znajomość języków obcych	20	
Inne: chęci do pracy, komunikatywność, pracowitość, zaangażowanie, dokładność, odporność na stres, zaradność	8	

*z wyłączeniem jednoosobowych działalności gospodarczych
Źródło: Opracowanie własne

6. NAJEFEKTYWNIJSZE METODY POSZUKIWANIA PRACOWNIKÓW WG PRACODAWCÓW

Według uczestników badania najbardziej efektywną metodą poszukiwania pracowników jest zgłoszenie oferty do urzędu pracy. Ich zdaniem efektywne są również: środki masowego przekazu, tzw. „poczta pantoflowa” oraz rekrutacja własna.

Warto nadmienić, iż jeden pracodawca skorzystał z usług agencji zatrudnienia, natomiast żaden z usług firm doradztwa personalnego.

Tabela 15. Najefektywniejsze metody poszukiwania pracowników wg pracodawców.

Metody poszukiwania pracowników	Liczba odpowiedzi	Liczba podmiotów
Usługi urzędów pracy	50	65*
Z polecenia, znajomi, „poczta pantoflowa”	14	
Rekrutacja własna	4	
Środki masowego przekazu (praca, radio, internet)	21	
Agencje zatrudnienia	1	
Usługi firm doradztwa personalnego	0	

*z wyłączeniem jednoosobowych działalności gospodarczych
Źródło: Opracowanie własne

7. PROBLEMY W ZATRUDNIANIU PRACOWNIKÓW

Ponad 37% respondentów wskazało na problemy związane z procesem rekrutacji, jednakże większość firm (63%) nie zgłosiła tego problemu.

Tabela 16. Problemy w zatrudnieniu pracowników.

Problemy w zatrudnieniu pracowników	Tak	Nie
Liczba odpowiedzi	29	49
Liczba podmiotów	78	

Źródło: Opracowanie własne

Większość firm podejmowała działania, aby zniwelować problemy związane z trudnościami na jakie napotykali w trakcie pozyskiwania pracowników. Do najczęściej stosowanych należały: deklaracje premii oraz wynagrodzenie przekraczające poziom minimalny.

8. ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

Pracodawcy współpracują z PUP Chojnice w zakresie legalizacji pracy cudzoziemców poprzez rejestrację oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, wydawanie zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz sporządzanie informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy, która stanowi załącznik do zezwolenia na pracę. Firmy z badanej branży, z uwagi na charakter działalności, nie ubiegają się o wydanie zezwoleń na pracę sezonową, natomiast współpracują w zakresie rejestracji oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi.

Tabela 17. Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi w zawodach badanej branży w latach 2017-2018.

Nazwa zawodu	2017	2018	Wzrost + Spadek -
Organizator transportu drogowego	0	0	0
Specjalista do spraw logistyki	0	0	0
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	0	0	0
Technik transportu drogowego	0	0	0
Pracownik działu logistyki	0	0	0
Spedytor	0	0	0
Technik logistyk	0	0	0
Technik spedytor	0	0	0
Informator ruchu pasażerskiego	0	0	0
Dyspozytor radiotaxi	0	0	0
Dyspozytor transportu samochodowego	0	0	0
Ekspedytor	0	0	0
Konstruktor rozkładów jazdy	0	0	0
Kierowca mechanik	1	1	0
Kierowca samochodu dostawczego	46	54	+8
Kierowca samochodu osobowego	1	1	0
Przewoźnik osób	0	0	0
Taksówkarz	0	0	0
Kierowca autobusu	0	0	0
Kierowca autocysterny	0	0	0
Kierowca ciągnika siodłowego	9	8	-1
kierowca samochodu ciężarowego	47	60	+13
Ogółem	104	124	+20

Źródło: Opracowanie własne

54 badanych przedsiębiorców (70%) nie zamierza zatrudniać obcokrajowców. W trakcie trwania badania 14 firm (18%) oznajmiło, iż zamierzają zatrudniać cudzoziemców, natomiast pozostali nie byli jeszcze zdecydowani.

Tabela 18. Plany dotyczące zatrudnienia obcokrajowców.

Plany zatrudnienia obcokrajowców	Tak	Nie	Nie wiem
Liczba odpowiedzi	14	54	10
Liczba podmiotów	78		

Źródło: Opracowanie własne

Spośród 14 pracodawców zamierzających zatrudniać obcokrajowców, 11 oznajmiło, iż planuje zatrudniać w oparciu o rejestrację oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Dwóch zamierza złożyć wnioski o zezwolenia na pracę, a jeden chce skorzystać z usług agencji zatrudnienia. Jako najczęstszą przyczynę zatrudniania obcokrajowców pracodawcy wskazali brak kandydatów na lokalnym/regionalnym rynku pracy (86%).

IV. KSZTAŁCENIE W POWIECIE CHOJNICKIM W ZAWODZIE: TECHNIK LOGISTYK

Większość podmiotów biorących udział w badaniu (68%) dysponuje wiedzą, jakie szkoły kształcą w zawodzie: technik logistyk.

1. ZATRUDNIANIE ABSOLWENTÓW SZKÓŁ KSZTAŁCĄCYCH W KIERUNKU TECHNIK LOGISTYK

Ponad 90% respondentów nie zatrudniało dotąd absolwentów szkół o kierunku technik logistyk.

Tabela 19. Zatrudnianie absolwentów.

Zatrudnianie absolwentów	Tak	Nie
Liczba odpowiedzi	6	59
Liczba podmiotów	65*	

*z wyłączeniem jednoosobowych działalności gospodarczych
Źródło: Opracowanie własne

2. PRZYGOTOWANIE ABSOLWENTÓW DO PRACY

Biorący udział w badaniu zostali poproszeni o ocenę poziomu przygotowania absolwentów do pracy. Tylko dwa podmioty (3%) uważają, że są oni odpowiednio przygotowani do wykonywania danego zawodu. Aż 43 respondentów (66%) nie ma zdania na ten temat, a pozostali uważają, iż absolwenci nie posiadają dostatecznej praktyki, w związku z czym wymagają przyuczenia i uzupełnienia kwalifikacji.

Tabela 20. Przygotowanie absolwentów do pracy.

Przygotowanie absolwentów do pracy	Są odpowiednio przygotowani do danego zawodu	Wymagają przyuczenia	Wymagają uzupełnienia kwalifikacji	Nie posiadają dostatecznej praktyki	Nie mam zdania
Liczba odpowiedzi	2	12	3	6	43
Liczba podmiotów	65*				

*z wyłączeniem jednoosobowych działalności gospodarczych
Źródło: Opracowanie własne

3. PLANY ZATRUDNIENIA ABSOLWENTÓW KIERUNKU TECHNIK LOGISTYK

Chęć zatrudnienia absolwentów szkół o kierunku: technik logistyk wyraziło 10 pracodawców (łącznie na 10 miejsc pracy). Na uwagę zasługuje fakt, iż wszyscy zainteresowani planują zatrudnić pracowników na podstawie umowy o pracę, w tym 4 pracodawców zadeklarowało wynagrodzenie w wysokości wyższej niż minimalne.

Pozostałych 55 pracodawców nie jest zainteresowanych zatrudnieniem absolwentów tych szkół. Do najczęstszych powodów braku zainteresowania należą: brak na chwilę obecną potrzeby zatrudniania pracowników oraz brak odpowiednich kwalifikacji u absolwentów tych szkół.

V. RYNEK PRACY JAKO RYNEK PRACY PRACOWNIKA – OCENA PRACODAWCÓW

Rynek pracodawcy, czy rynek pracownika - tych dwóch określeń używamy obserwując zmieniające się tendencje na rynku pracy. Wśród pracodawców zdania w tej kwestii są podzielone. Nie mniej jednak ponad 72% pracodawców ocenia rynek pracy jako rynek pracownika.

Tabela 21. Rynek pracy jako rynek pracownika – ocena pracodawców.

Ocena rynku pracy jako rynek pracy pracownika	Tak	Nie
Liczba odpowiedzi	47	18
Liczba podmiotów	65*	

*z wyłączeniem jednoosobowych działalności gospodarczych
Źródło: Opracowanie własne

VI. OCENA KONDYCJI FINANSOWEJ FIRMY

Ponad 65% respondentów oceniło kondycję finansową swoich firm jako dobrą, a 30% jako średnią. Dwa podmioty uznały kondycję finansową swojej firmy za złą.

Tabela 22. Ocena kondycji finansowej firmy.

Ocena kondycji finansowej firmy	Dobra	Średnia	Zła	Trudno powiedzieć
Liczba podmiotów	51	24	2	1

Źródło: Opracowanie własne

7. WNIOSKI

- Firmy objęte badaniem to głównie małe przedsiębiorstwa (17 firm) i mikroprzedsiębiorstwa (54 firmy).
- Połowa z ankietowanych podmiotów (39) istnieje już ponad 15 lat, co wskazuje na ich silną pozycję i konkurencyjność w branży.
- Aż 21 firm obsługuje wyłącznie rynek międzynarodowy, 12 krajowy, a 22 ma zasięg tylko lokalny.
- Większość firm branży transport drogowy i logistyka działających na terenie powiatu chojnickiego pozytywnie ocenia swoją kondycję finansową.
- Żaden z pracodawców nie zamierza zredukować liczby etatów, a 28 nawet zwiększy stan zatrudnienia pracowników w kolejnych latach.
- 49 respondentów nie zgłasza problemów związanych z rekrutacją pracowników.
- Zdecydowana większość podmiotów zatrudnia pracowników w ramach umów o pracę, gwarantując wynagrodzenie wyższe od minimalnego.
- Pracodawcy u pracowników najbardziej cenią ich kwalifikacje i doświadczenie zawodowe.
- Z badanej populacji niespełna 70 % współpracowało dotychczas z PUP Chojnice. Plany nawiązania współpracy zgłosiło 93% badanych.
- 10 pracodawców zgłosiło zapotrzebowanie na zatrudnienie 10 absolwentów szkół kształcących w zawodzie technik logistyk.
- Wzrasta liczba zgłaszanych do PUP Chojnice wolnych miejsc pracy w zawodach badanej branży.

Pomimo wszystkich bieżących wyzwań występujących w logistyce i transporcie (wysoki poziom konkurencji wewnętrznej, niespójne, zbyt skomplikowane i często zmieniające się prawo, wysokie opłaty drogowe, fatalny stan dróg, utrudniony dostęp do kapitału) nasze badanie pokazało, że firmy transportowe z terenu powiatu chojnickiego pozytywnie oceniają przyszłość.

REALIZATORZY BADANIA:

Koordynator:

Jadwiga Pestka – Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach

Zespół:

- Beata Piwowarska – Kierownik Centrum Aktywizacji Zawodowej
- Ewelina Czapiewska-Brożek - Specjalista ds. programów
- Jolanta Łupaczewska – Specjalista ds. programów
- Joanna Jażdżewska – Specjalista ds. rozwoju zawodowego
- Monika Pietrzak – Doradca zawodowy
- Mariusz Kniter – Pośrednik pracy
- Aleksandra Knitter – Pośrednik pracy
- Justyna Kloskowska – Pośrednik pracy
- Urszula Lipinska – Pośrednik pracy
- Robert Milkowski – Pośrednik pracy
- Katarzyna Narloch – Pośrednik pracy
- Kinga Rudnik – Pośrednik pracy
- Karolina Szreder – Pośrednik pracy
- Małgorzata Zakryś – Pośrednik pracy

Załącznik nr 1

Wykaz firm biorących udział w badaniu ankietowym

Lp.	Nazwa firmy
1.	"BABIŃSKI" KRZYSZTOF BABIŃSKI
2.	"JARPOL" JAROSŁAW PAPKA
3.	"SANIGAZ" MONIKA RADOMSKA
4.	"TOM-SAD II"
5.	AB TRANS ANDRZEJ LITERSKI
6.	AGENCJA CELNA TOM-SAD J. I T. DANIELS
7.	ALKA CHOJNICKIE CENTRUM FINANSOWE KAMILA RAMLOW
8.	AR TRANS ANNA MYZYK
9.	AUTOTRANSPORT TADEUSZ PUCZYŃSKI
10.	BABIŃSKI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
11.	BCB SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
12.	CENTRANS JACEK BASIŃSKI
13.	CENTRUM ZAOPATRZENIA BUDOWNICTWA CEZAR SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
14.	DAMET DARIUSZ JASNOWSKI
15.	DAWID SOLIBIEDA WARSZTAT-WULKANIZACJA
16.	DREW-TRANS ZENON WRZESZCZ
17.	EK-BUD I SZYMON ROSTANKOWSKI
18.	EK-BUD II JAKUB ROSTANKOWSKI
19.	EK-BUD JAN ROSTANKOWSKI
20.	FIRMA HANDLOWA ELTOM TOMASZ CHIMEREK
21.	EM-TRADE JACEK MRÓWCZYŃSKI
22.	EWATRANS SPEDYCJA I TRANSPORT WIEŚLAW KIEDROWICZ
23.	FABRYKA MATERACÓW RELAKS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
24.	FAMILY TRANS DANIEL JAŹDŻEWSKI
25.	FIRMA "MARKO" MAREK ŁANGOWSKI
26.	FIRMA HANDLOWO USŁUGOWA WIEŚLAW LENZ
27.	FIRMA USŁUGOWO-HANDLOWA "KA-BUS" KAZIMIERZ ŁĄCKI
28.	GARDIS ROBERT SKÓRSKI
29.	HANDEL POŚREDNICTWO SKUP SPRZEDAŻ ŻYWCA HENRYK BANAŚ
30.	HOPE TRANS ANNA HOPE
31.	IGIS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA

32.	OŚRODEK KSZTAŁCENIA KURSOWEGO KINGA PEPLIŃSKA
33.	LEW TRANSPORT RAFAŁ ŁOŃSKI
34.	M&M EXPRESS USŁUGI TRANSPORTOWE MARIUSZ CHRAPKIEWICZ
35.	MAR-MAG LESZEK SUPERCZYŃSKI
36.	MARIO-BUD MARIUSZ KURKOWSKI
37.	MARIUSZ WESOŁOWSKI AUTO HANDEL MARWES USŁUGI TRANSPORTOWE
38.	MIEJSKI ZAKŁAD KOMUNIKACJI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
39.	MS-ECO ŁUKASZ SZMAGLIŃSKI
40.	P.H.U. "DALECKI" DARIUSZ DALECKI
41.	P.P.H.U. "ALEK" ALEKSANDER BABICZ
42.	P.P.U.H. LAHN - PIOTR LAHN
43.	P.P.U.H. MICHPOL MICHAŁ GIERSZEWSKI
44.	PESTKA-TRANS PATRYK PESTKA
45.	PHU "GABI" NARLOCH GABRIELA
46.	PHU T&M MARIUSZ FIEREK
47.	PPHU LAND-MET DARIUSZ LANDMESSER
48.	PPUH "AKT-GUM" BOGUMIŁ BREZDEŃ
49.	PREZES-CAR MARZENA RUDNIK
50.	PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO USŁUGOWE ANDRZEJ WZIĄTEK
51.	PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ CHOJNICE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
52.	PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO - HANDLOWE "AGA" AGNIESZKA NIKEL
53.	RAFTRANS RAFAŁ REKOWSKI
54.	RYBARCZYK SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
55.	SEWERYN CIEŚLIK
56.	TRANS-SEB USŁUGI TRANSPORTOWE SEBASTIAN KOWALEWSKI
57.	TRANSPORT - ŁANGOWSKI ŁUKASZ
58.	TRANSPORT CIĘŻAROWY ANDRZEJ KIEDROWSKI
59.	TRANSPORT CIĘŻAROWY JAROSŁAW KRIEGER
60.	TRANSPORT CIĘŻAROWY MIROSŁAW KURKOWSKI
61.	TRANSPORT CIĘŻAROWY RADOSŁAW DYGAS
62.	KD TRANSPORT I SPEDYCJA KAROL DEMBEK
63.	TRANSPORT KRAJOWY I MIĘDZYNARODOWY BRONISŁAW GWIŹDZIEL
64.	TRANSPORT TOWAROWY URSZULA BORZYCH
65.	USŁUGI TRANSPORTOWE WŁODZIMIERZ LESSMANN
66.	USŁUGI AUTOKAROWE TRANSPORT CIĘŻAROWY - GRAŻYNA SAWICKA

67.	USŁUGI TRANSPORTOWE "TRANS-KAR" KAROL WEILANDT
68.	USŁUGI TRANSPORTOWE CIĘŻAROWE DARIUSZ CZARNOWSKI
69.	USŁUGI TRANSPORTOWE CZESŁAW NIESIOŁOWSKI
70.	USŁUGI TRANSPORTOWE MAŁGORZATA KRIEGER
71.	USŁUGI TRANSPORTOWE MIECZYŚLAW STANKIEWICZ
72.	USŁUGI TRANSPORTOWE PIOTR ADAMCZYK
73.	USŁUGI TRANSPORTOWE RENATA JOPEK
74.	USŁUGI TRANSPORTOWE SKUP I SPRZEDAŻ DREWNA PAWEŁ HINC
75.	USŁUGI-HANDEL KAZIMIERZ NARLOCH
76.	WEST-SERVICE ROBERT SZYSZKA
77.	WOJCIECH PAWEŁEK - TRANSPORT I SPEDYCJA
78.	ZAKŁAD USŁUGOWO-HANDLOWO-PRODUKCYJNY ADAMCZYK STANISŁAW